

Издание
на български език

Информация и известия

Година 64
26 март 2021 г.

Съдържание

I Резолуции, препоръки и становища

РЕЗОЛЮЦИИ

Комитет на регионите

Interactio — дистанционно — 142-ра пленарна сесия на КР, 3.2.2021 г.—5.2.2021 г.

2021/C 106/01	Резолюция на Европейския комитет на регионите относно кампанията за ваксинация за борба срещу пандемията от COVID-19	1
---------------	--	---

СТАНОВИЩА

Комитет на регионите

Interactio — дистанционно — 142-ра пленарна сесия на КР, 3.2.2021 г.—5.2.2021 г.

2021/C 106/02	Становище на Европейския комитет на регионите — „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“	3
2021/C 106/03	Становище на Европейския комитет на регионите — Подкрепа за младежката заетост: мост към работните места за следващото поколение — Укрепване на гаранцията за младежта	7
2021/C 106/04	Становище на Европейския комитет на регионите — Трансгранични обществени услуги в Европа	12
2021/C 106/05	Становище на Европейския комитет на регионите — Агроекология	19
2021/C 106/06	Становище на Европейския комитет на регионите — Съюз на равенство: стратегическа рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите	25
2021/C 106/07	Становище на Европейския комитет на регионите — „Ново Европейско научноизследователско пространство (ЕНП) за научни изследвания и иновации“	31

III *Подготвителни актове*

Комитет на регионите

Interactio — дистанционно — 142-ра пленарна сесия на КР, 3.2.2021 г.—5.2.2021 г.

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

ИНТЕРАКТИВНО — ДИСТАНЦИОННО — 142-РА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 3.2.2021 Г.—5.2.2021 Г.

Резолюция на Европейския комитет на регионите относно кампанията за ваксинация за борба срещу пандемията от COVID-19

(2021/C 106/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР)

1. подкрепя стратегията на ЕС за ваксините като израз на солидарност, единство и ефективност и като процес, основан на принципите на равен достъп до ваксини за всички граждани на ЕС, финансова достъпност и безопасност; отхвърля „национализма“ по отношение на ваксините, който противоречи на тези принципи;
2. приветства пробива в научните изследвания и иновациите, които осигури безопасни и ефективни ваксини в рекордно кратък срок благодарение на глобалното сътрудничество; счита, че ваксинацията е решаващ фактор, който ще ни позволи да започнем да преодоляваме най-тежката фаза на пандемията и нейните драматични последици за социалния и икономическия живот и психичното здраве в ЕС. Ваксинацията сама по себе си обаче не е достатъчна и броят на заразяванията трябва да намалее бързо преди появата на нови варианти на вируса, срещу които ефективността на настоящите ваксини все още не е доказана;
3. настоява, че процесът на одобряване и договаряне на достъпа до ваксини срещу COVID-19 трябва да бъде прозрачен, и изразява надежда, че ще пропължи добрата координация и комуникация на равнището на ЕС във връзка с текущите и по-нататъшните покупки на дози ваксини; насърчава държавите членки да не подхождат към въпроса за ваксините по същия начин като в началото на пандемията, когато някои от тях проявиха липса на солидарност, което доведе до недостиг на предпазни средства, маски и апарати за вентилация;
4. подкрепя кампаниите за ваксинация, организирани от ЕС, Световната здравна организация и държавите членки, и призовава за увеличаване на производството и доставките на ваксини, ускоряване на ваксинациите и предоставяне на повече информация, така че гражданите на ЕС да могат да получат определено време за ваксинация възможно най-скоро, следвайки опростена и оптимизирана процедура, независимо от географското си местоположение;
5. отбелязва със загриженост устойчивостта на вируса COVID-19 и трудностите, които се срещат в световен мащаб и в Европа при овладяването на пандемията и излизането от цикъла на ограничителни мерки; изразява загриженост и по повод текущия процес на производство и внедряване на ваксините в целия ЕС, тъй като някои производители на ваксини намалиха значително доставките, принуждавайки по този начин националните органи да преразгледат плановете си за разпределяне на ваксините; поради това счита, че е от съществено значение европейските институции да предприемат подходящите мерки, за да гарантират изпълнението на договорите от страна на производителите;
6. подчертава, че много местни и регионални власти разполагат с правомощия в областта на здравеопазването и са готови да подкрепят внедряването на ваксините — по-специално по отношение на логистиката — и да участват в кампании и информационни дейности с цел повишаване на доверието и възприемането им от страна на гражданите, както и ускоряване на процеса на ваксинация; поради това настоятелно призовава държавите членки активно да включат местните и регионалните власти в своите кампании и в бързото изпълнение на своите стратегии за ваксиниране;

7. изразява загриженост, че — като се има предвид, че за да се сложи край на пандемията, трябва да бъдат ваксинирани 70 % от населението — по-малко от половината от европейското население желае да се ваксинира през 2021 г., почти една трета от населението в седем държави членки не иска изобщо да се ваксинира, а почти две трети от европейците смятат, че ваксините са били произведени твърде бързо ⁽¹⁾;
8. счита за жизненоважно обществеността да получи уверения, че използваната технология е безопасна и че бързото производство се дължи на факта, че в разработването на ваксините бяха вложени повече от среднестатистическите финансови и човешки ресурси, и смята, че лидерите на поднационално равнище са в изключително добра позиция да допринесат за отправянето на това успокоително послание;
9. предупреждава за последиците от фалшивите новини и дезинформацията, които биха могли да влошат перспективите за бърза масова ваксинация, и призовава да се повиши информираността относно възможността за измами в рамките на кампаниите за ваксинация; счита, че участието на местните и регионалните власти би могло да допринесе значително за борбата с дезинформацията и несигурността по отношение на ваксинациите;
10. призовава за създаването на европейска таблица с показатели, която да позволи да се следят ваксинационното покритие и разпределянето на ваксините по региони, като така се подобрят прозрачността и координацията и се спомогне за идентифицирането на евентуални пропуски; счита, че обществеността следва да бъде напълно информирана относно разрешенията, наличността и внедряването на ваксините срещу COVID-19;
11. предлага на Европейската комисия и на държавите членки помощта на Европейския комитет на регионите и неговите членове при оказването на подкрепа на кампаниите за ваксинация чрез обмен на най-добри практики и разпространение на информация;
12. подкрепя намерението на Съвета да създаде стандартизирана и оперативно съвместима форма за удостоверяване на ваксинацията за медицински цели, тъй като счита, че документирането на ваксинацията е медицинска необходимост;
13. изтъква, че ЕС играе водеща роля за улесняването на достъпа до ваксини в целия свят;
14. призовава за цялостна оценка на реакциите на Европейския съюз, държавите членки, както и на регионите и общините, във връзка с избухването на пандемията от COVID-19 и за извличане на съответните заключения по отношение на медицината, икономиката, обществото, администрацията и правомощията.

Брюксел, 5 февруари 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ Проучване на Европейската комисия (ГД „Комуникация“, А3) на тема „Общественото мнение за ваксинацията срещу COVID-19 в ЕС“, декември 2020 г.

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

INTERACTIO — ДИСТАНЦИОННО — 142-РА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 3.2.2021 Г.—5.2.2021 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите — „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“

(2021/C 106/02)

Докладчик:	Csaba BORBOLY (RO/ЕНП), председател на Окръжния съвет на Харгита
Отправни документи:	Съобщение относно Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост COM(2020) 274 final Предложение за Препоръка на Съвета относно професионалното образование и обучение (ПОО) за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост COM(2020) 275 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Основни послания

- се застъпва за признаването и зачитането на съществената роля, която играят местните и регионалните власти (МРВ), както и държавите членки, в основните политики на ЕС, както и в областта на уменията, в качеството си на собственици на съответната инфраструктура, бенефициери на средства от ЕС и на подкрепа на национално и регионално равнище, както и на основни входни пунктове за местните и регионалните общности. Същевременно изразява съжаление относно липсата на признаване на тази роля в настоящите съобщения на Европейската комисия;
- подчертава необходимостта от информиране на служителите в енергоемките сектори относно предизвикателствата и възможностите, породени от цифровия и екологичния преход, и от това да им бъде оказвана подходяща подкрепа;
- приветства с интерес стартирането на Европейския пакт, с който се насърчават съвместни действия за максимално увеличаване на въздействието на инвестициите в повишаването на съществуващите умения (повишаване на квалификацията) и в обучението за придобиване на нови умения (преквалификация). Местните и регионалните власти следва да участват в този процес, за да има сътрудничество и ясен ангажимент за обучението на всички хора в трудоспособна възраст в целия Европейски съюз;
- предлага в регионалните териториални стратегии и в пактовете, свързани със Зеления пакт, да се споменават политиката в областта на уменията и инвестициите, от които се нуждае регионът. Освен това е необходимо и по-добро разбиране на регионалните потребности и възможности, свързани с уменията, които да бъдат анализирани за всеки засегнат сектор, но по-специално автомобилостроенето, строителството, строителните услуги, дизайнерския и творческия сектор, фармацевцията, ИКТ и хранително-вкусовата промишленост, наблюдавайки на технологиите с ниски нива на въглеродни емисии и устойчивостта;
- подчертава, че в повечето държави членки МРВ играят важна роля във финансирането на образованието и разработването на политики, свързани с уменията. Комисията следва да предприеме стъпки за изграждане на преки връзки с МРВ, които се интересуват от ускореното предоставяне на средства от ЕС под формата на пилотни проекти, формулирането на местни и регионални стратегии и планове за действие и увеличеното финансиране за нови инициативи, така че да могат да се предприемат действия, дори ако в средносрочен план няма споразумения за партньорство;

6. отбелязва, че по време на настоящата пандемия повечето образователни системи реагираха бързо и гъвкаво на новите предизвикателства, а някои държави членки ускориха цифровизацията на образованието. Въпреки наличието на реални успехи в регионите Комитетът на регионите предлага да се акцентира върху:

- a. равен достъп до новите форми на образование и обучение за всички, като се обърне специално внимание на децата и юношите в най-уязвимо положение;
- b. премахване на пречките в сферата на езика, включително свързаните с езиковите права на етническите малцинства и езиковите права на глухите и на лицата с увреден слух, които използват жестомимичен език;
- v. гарантиране, че новите инициативи и форми на образование са оказали положително въздействие върху достъпа до образование и обучение за всички, като са намалили цифровото разделение и различията по отношение на достъпността, за да се осигури пълен достъп за цялото население до инструменти за сътрудничество, независимо къде се намират хората;
- г. насърчаване на цифровата свързаност, особено в слабо населените райони, включително технологии и образователни материали и инструменти, улесняващи достъпа до цифрово образование.

7. припомня, че насоките на Европейската комисия от 17 септември 2020 г. относно изпълнението на националните планове за възстановяване и устойчивост в рамките на Next Generation EU включват като една от водещите си инициативи „преквалификация и повишаване на квалификацията“, както и адаптирането на образователните системи в подкрепа на цифровите умения, образованието и професионалното обучение във всички възрасти, което предполага нова финансова перспектива за държавите членки, а оттам и за регионалните и местните власти;

Политически препоръки

8. отбелязва, че МРВ са изправени пред нови предизвикателства, по-специално във връзка с пандемията от COVID-19. Въпреки това в отговор на тези предизвикателства ежедневно възникват и множество нови инициативи. Цифровизацията на образованието и местните предприятия са най-ярките примери. Комисията следва да извърши анализ дали може да създаде европейска платформа с подбор на най-добрите практики, които биха били достъпни за МРВ и които биха подпомогнали разработването на стратегии и планове за действие за адаптиране и издръжливост, насърчаващи нови местни и регионални инициативи. Комитетът на регионите и неговите членове ще приветстват и подкрепят всички такива инициативи;

9. изтъква, че както професионалното, така и технологичното образование се нуждаят от практика и са предимно свързани с места и учреждения за образование в много по-голяма степен от образованието в областта на цифровите, езиковите и другите „меки“ умения. Следва да започнем да идентифицираме най-добри практики в някои региони, които могат да насърчат нови инициативи в други региони;

10. приканва Комисията да преразгледа изложения в съобщението подход и да вземе предвид основната роля, която МРВ играят за подпомагането и развитието на свързаната с уменията инфраструктура в повечето държави членки, тъй като местните и регионалните власти имат ключови отговорности по отношение на политиката в областта на образованието и обучението и играят важна роля в политиките в областта на младежта и заетостта;

11. подчертава, че кризисни периоди като пандемията от COVID-19 предизвикват сътресения в системите за образование и обучение и често са последвани от период на високо равнище на безработица и икономическа несигурност. Едновременно с това, в допълнение към промените на пазара на труда вследствие на екологичния и цифровия преход, нискоквалифицираните възрастни се нуждаят от спешна подкрепа, за да навлязат или да останат на пазара на труда⁽¹⁾. В това отношение предложените инициативи в областта на уменията и професионалното образование и обучение (ПОО) са много наложителни, за да се гарантира прилагането на 1-вия принцип на Европейския стълб на социалните права относно правото на качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот;

(1) Според CEDEFOP през 2016 г. 23 % от хората на възраст между 25 и 64 години в ЕС са с ниска образователна степен на или под равнището на прогимназиален етап на основното образование (ISCED 2). ([https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/statistics-and-indicators/statistics-and-graphs/33-how-many-adults-have-low-level-education#:~:text=%202016%2C%2023.0%25%20of%20people,followed%20by%20Portugal%20\(53.1%25\)](https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/statistics-and-indicators/statistics-and-graphs/33-how-many-adults-have-low-level-education#:~:text=%202016%2C%2023.0%25%20of%20people,followed%20by%20Portugal%20(53.1%25).)).

12. очаква предстоящото одобрение на „Декларацията от Оснабрюк“ от министрите на образованието на ЕС с оглед на модернизиранието на европейското ПОО и задълбочаването на трансграничното сътрудничество в рамките на европейското пространство за образование ⁽²⁾, както и като средство за укрепване на доброволния характер на препоръката. Във връзка с това подчертава, че местните и регионалните власти трябва да участват пълноценно в разработването и прилагането на националните стратегии по отношение на политиките в областта на обучението за възрастни;
13. във връзка с предизвиканата от COVID-19 криза подчертава необходимостта от подобряване на решенията за цифрово обучение и учене от разстояние, включително за ПОО, както и от подобряване на проследяването на завършилите ПОО, когато е целесъобразно, без да се създава ненужна административна тежест. Освен това изтъква необходимостта от повишаване на привлекателността на ПОО и от гарантиране на съгласуваност и полезни взаимодействия между сектора на ПОО и общата образователна система. В допълнение КР призовава за преразглеждане на Европейската рамка за качествено и ефективно чиракуване, за да се гарантира висококачествено, диверсифицирано и съобразено с конкретните нужди чиракуване: подчертава допълнително значението на равния достъп и правото на обучение за всички служители;
14. отбелязва, че ситуацията варира значително в целия ЕС, което е едно от основните предизвикателства при разработването и прилагането на нови стандарти и практики за образование и обучение. Тези регионални различия са вследствие на недостига на умения и несъответствието между търсените и предлаганите умения в ЕС и вероятно ще се задълбочат, ако местните и регионалните политики не са добре разработени и не се финансират по подходящ начин. Поради това Комитетът на регионите отново отправя искането си за по-голям акцент върху регионалното равнище при оценяването на напредъка по изпълнението на новата Програма за умения и на политиката в областта на ПОО;
15. счита, че всяка интервенция на политиката трябва да се осъществява в съответствие с регионалния контекст, а универсалният подход не е ефективен. В политиката на местно и регионално равнище решенията трябва да се адаптират в съответствие с това;
16. посочва, че е необходимо да се разгледа въпросът за достъпа на лицата в положение на социално изключване или уязвимост до висококачествено образование и обучение, за да се гарантира, че в нито една от държавите членки няма пречки пред равния достъп;
17. подкрепя ускореното въвеждане на европейско пространство за образование, за да се гарантира висококачествено образование за всички. ЕС следва да насърчава, подкрепя и допълва сътрудничеството и обмена между образователните системи и различните учебни програми, в рамките на разпределението на правомощията и при зачитане на принципа на субсидиарност и забраната за хармонизиране, въз основа на нуждите на гражданите;
18. подчертава, че съществува риск екологичният преход и пандемията да окажат по-силно отрицателно въздействие върху малцинствата, жените, децата, юношите, младежите и хората от общностите в неравностойно положение, особено в отдалечените, слабо населените или планинските райони, където населението се сблъсква с повече пречки и трудности при достъпа до качествено обучение и образование. Тези въпроси следва да бъдат разрешени по начин, който се основава на факти и отразява специфичните потребности на тези групи във всички региони; във връзка с това се предлага включването на хората с увреждания като една от групите, които са особено засегнати от описаните по-горе проблеми;
19. предвид значението на новите умения за НТИМ (наука, технологии, инженерство и математика), те трябва да бъдат достъпни във всички региони, на всички равнища на образованието и при зачитане на баланса между половете. По отношение на ролята им за насърчаване на двойния преход, значението на тези дисциплини за бъдещия пазар на труда и възможностите, които те предлагат на бъдещите служители, информацията следва да се разпространява сред учениците от степени 2 и 3 по Международната стандартна класификация на образованието, когато избират своя път на професионално развитие. Целта е бъдещото им обучение и образование да се насочват към тези сектори, като се отчитат езиковите права и достъпността на тези нови умения за всички поколения и групи;
20. посочва, че следва да бъде даден приоритет на публичните университети, за да се насърчат местните и регионалните инициативи, както и че следва да се осигурят публични и частни инвестиции за насърчаване на нови възможности, свързани с уменията, докато акцентът на местните и регионалните изследвания в тази област следва да бъде върху придобиването на нови умения във всички европейски региони;
21. изтъква, че европейското сътрудничество в областта на уменията и професионалното обучение следва бъде с акцент върху местното и регионалното равнище и да бъде насочено към МРВ и стабилизиранието на достъпа до училищата и доставчиците на обучение. Подобни платформи не следва да бъдат насочени единствено към държавите членки и към онези, които вече участват;

⁽²⁾ <https://www.eu2020.de/eu2020-en/news/article/eu-education-ministers-karliczek-osnabrueck/2384182>

22. приветства факта, че действие 7 от програмата за умения включва насърчаване на предприемаческите възможности, предлагани от социалната икономика, като например подпомагане на местните общности, сключване на местни зелени пактове и активизиране на уязвимите групи. Във връзка с това се препоръчва по-активно участие на местните и регионалните власти в изготвянето на плана за действие за социалната икономика, обявен от Европейската комисия за 2021 г.;
23. счита, че образователната програма на ЕС „Еразъм+“ е от голямо значение за придобиването на межкултурни и многоезични умения. Поради пандемията съществува риск много студенти, ученици и стажанти да не могат да се възползват от тази възможност. Във връзка с това трябва да бъдат намерени бързи решения, пригодени към новите обстоятелства, така че да могат да продължат да се изпълняват целите на „Еразъм+“, като същевременно в духа на социалното приобщаване се подпомогнат онези студенти, ученици и стажанти, които досега не са се възползвали в същата степен от възможностите в рамките на „Еразъм+“;
24. счита, че пандемията, Зеленият пакт и цифровизацията са основните двигатели на промени в европейската икономика. Промените са необходими за постигане на желаните резултати в областта на околната среда и за бъдещето на европейското икономическо развитие. Служителите трябва да имат достъп до нови умения за новата ера на екологосъобразен и цифров растеж, за да придобият издръжливост в съответствие с нововъзникващите и разрастващите се сектори, така че да може да се преодолее всяко несъответствие между търсените и предлаганите умения. Служителите трябва да бъдат подкрепяни с целенасочени, адаптирани насоки на работното място, а хората, които търсят нови възможности за работа, са най-възприемчиви по отношение на придобиването на нови умения; същевременно предприятията би трябвало да бъдат подкрепяни при консултирането на служителите във връзка с техните квалификации;
25. подчертава, че съществува необходимост от критична маса по отношение на финансирането и подкрепата за възстановяване, изграждането на издръжливост и нови умения, свързани с образованието и обучението във всички региони, включително обучението на преподаватели и обучаващи, във всички области и на всички равнища на образованието; с оглед на това настоява да не се намалява бюджетът за тези програми на ЕС, които инвестират пряко в образованието и уменията, особено Еразъм+ и ЕСФ+;
26. изтъква, че в бързо цифровизиращия се свят на образованието и обучението преподавателите, обучаващите, студентите и учениците се нуждаят от нови основи на ИКТ и оперативни, но също и поведенчески умения, свързани с информационната, цифровата и медийната грамотност^(?). Регионите и градовете се нуждаят от изготвяне на основи на местните и регионалните политики доказателства, че преподавателите и обучаващите се притежават необходимите умения и са се приспособили към новата ситуация, а ако са налице недостатъчен капацитет и несъответствия, те изискват адаптирани и координирани решения в рамките на програмите за обучение на преподавателите и непрекъснато подобряване на уменията им;
27. подкрепя идеята, че в бъдещата програма „Хоризонт Европа“ трябва да бъдат отразени резултатите от основи на факти приложни изследвания относно идентифицирането на нови умения, методите на онлайн преподаване чрез цифровизирани средства, предлагането на основен набор от умения на всички, включително езиковите малцинства, етническите групи и маргинализираните групи, както и относно многостепенното управление на свързаните с уменията области на политиката, с активното участие на МРВ;
28. счита, че местните и регионалните партньорства, създадени от МРВ, експертни групи, представители на работодателите, доставчици на услуги в областта на образованието и обучението, могат да доведат до по-добро разбиране за най-ефективния и бърз начин за придобиване на умения в зависимост от регионалните условия. Тези партньорства могат да служат като двигател на промените в това отношение на местно и регионално равнище чрез изграждане на знания, разбиране и доверие, както и чрез участие на всички заинтересовани страни.

Брюксел, 5 февруари 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

^(?) Технически бележки на JRC: „Картографиране на цифровата компетентност: Към концептуално разбиране“, от Kirsti Ala-Mutka (https://www.researchgate.net/publication/340375234_Mapping_Digital_Competence_Towards_a_Conceptual_Understanding).

Становище на Европейския комитет на регионите — Подкрепа за младежката заетост: мост към работните места за следващото поколение — Укрепване на гаранцията за младежта

(2021/C 106/03)

Докладчик:	Romy KARIER (LU/ЕНП), член на Общинския съвет на Клерво
Отправни документи:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Подкрепа за младежката заетост: мост към работните места за следващото поколение COM(2020) 276 final Предложение за препоръка на Съвета относно мост към работни места — укрепване на гаранцията за младежта, и за замяна на препоръката на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта COM(2020) 277 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства предложената препоръка на Съвета за укрепване на гаранцията за младежта, която се основава на поуките, извлечени след приемането на първоначалната гаранция за младежта на 22 април 2013 г., като по този начин се правят важни подобрения в този инструмент — например нова и по-последователна структура, разделена на четири отделни етапа, по-силен акцент върху групата на незаетите в дългосрочен план с работа, учене или обучение (NEET) и укрепване на приобщаващите елементи на гаранцията. Предложението е особено важно в контекста на кризата с COVID-19, която оказва непропорционално въздействие върху младите хора;
2. приветства предложението на Комисията за разширяване на възрастовата група на бенефициерите по гаранцията за младежта с цел включване на младите хора на възраст между 25 и 29 години, като по този начин се достигне до повече млади хора. С това предложението става по-съгласувано с правилата за изпълнение, прилагани в повечето държави членки, но и по-приобщаващо, като се отбелязва, че по време на икономическия спад, дължащ се на пандемията от COVID-19, безработицата сред младите хора на възраст 15—29 години ще продължи да нараства драстично и те ще се нуждаят от услуги за подкрепа⁽¹⁾; подчертава, че след получаване на предложение или след изтичане на четиримесечния срок за получаване на предложение, младите хора трябва да продължат да получават подкрепа, като се гарантира възможност за непрекъснато укрепване на тяхната мотивация, умения и способности, особено що се отнася до по-уязвимите млади хора, които може да се нуждаят от по-дългосрочна подкрепа за успешна интеграция на пазара на труда;
3. изтъква важната роля на местните и регионалните власти за политиките в областта на заетостта, обучението, образованието и младежта и предлага партньорствата във всички етапи на гаранцията за младежта да включват местните и регионалните власти. Това важи най-вече за етапа на набелязване и етапа на информационните дейности, когато местните и регионалните власти биха могли да бъдат мост между различните заинтересовани страни, като например образователните институции, младежките организации, публичните служби по заетостта и местния и регионалния бизнес сектор;
4. приветства предложението на Комисията местните и регионалните власти да бъдат движещата сила по отношение на чиракуването в рамките на местните бизнес среди, като по този начин признава решаващата им роля за насърчаване на икономическото развитие чрез партньорства и заявената позиция в предишните становища на Комитета на регионите по този въпрос⁽²⁾. Чиракуването следва да се насърчава като важен инструмент в борбата срещу младежката безработица чрез съчетаване на интелектуалните и техническите умения с професионалния опит. Поради това е важно да има по-голямо предлагане и по-високо качество в тази сфера, като се акцентира по-конкретно върху цифровото обучение;

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52012XR2562>.

⁽²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX:52012AR1186> и <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52013AR0789>.

5. местните власти играят важна роля за повишаване на осведомеността на младите хора относно гаранцията за младежта и за провеждане на дейности, например чрез популяризиране на програмата в публичните служби по заетостта и прилагане на партньорски подход с всички съответни заинтересовани страни, които работят с младите хора;
6. подчертава значението на социалните и здравните служби, на службите по заетостта и младежта на местните и регионалните власти като част от системите за ранно предупреждение и подчертава техния капацитет за проследяване и идентифициране на младите хора, изложени на риск да попаднат в групата на NEET, като същевременно допринасят за предотвратяване на преждевременното напускане на системата на образование и обучение, по-специално в регионите с най-висок брой отпаднали от училище в ЕС;
7. приветства факта, че Комисията поставя акцента върху мерките за осведомяване, особено по отношение на групата на незаетите в дългосрочен план с работа, учене или обучение, но подчертава, че е важно да се препоръча използването на технологии, с които си служат самите млади хора, както и на измерими цели, като по този начин се стимулират доставчиците на гаранция за младежта да повишат ефективността и ефикасността на своите стратегии за осведомяване. Освен това счита, че младите хора, които се възползват от тази схема, следва да бъдат информирани, че това е европейска инициатива — което е неизвестно на много от настоящите бенефициери;
8. подкрепя идеята да се насърчават търсените от пазара на труда умения и да се акцентира върху цифровите и управленските умения, предприемачеството и автономността и важните за екологичния преход умения; настоява обаче езиковите умения да бъдат насърчавани като приоритет, за да се повишат възможностите на младите хора да се интегрират на пазара на труда, по-специално в онези региони, в които езиковите умения са особено важни, а именно трансграничните региони и регионите, чиято икономика е ориентирана към туризма; изразява съжаление, че тези умения не са включени в новото предложение;
9. счита, че е от съществено значение да се определят ясни и точни обвързващи критерии по отношение на качеството на предложенията за заетост, образование, обучение и чиракуване в рамките на гаранцията за младежта. Тази цел може да бъде постигната чрез оценка на степента на съответствие между отправеното предложение и профила на участника, като се следи за това предложението да зачита трудовите и социалните права на младите хора и като се гарантира, че то ще даде възможност за устойчиво интегриране на пазара на труда, и чрез включване на качеството на предложенията в процесите на мониторинг и събиране на данни за гаранцията за младежта ⁽³⁾;
10. подчертава значението на насърчаването на трудовата мобилност чрез укрепената гаранция за младежта между държавите членки и регионите, като се има предвид важната роля, която миграцията играе за оформянето на възможностите на пазара на труда; поради това изразява съжаление, че тази разпоредба, която съществуваше в първоначалната гаранция за младежта, не е запазена в новото предложение, въпреки че много държави допълниха своите гаранции за младежта с регионални или международни програми за мобилност; препоръчва също обвързване на гаранцията за младежта с качествени стажове и Европейския корпус за солидарност;
11. изразява съгласие с идеята, че по време на етапа на набелязване следва да се обърне специално внимание на особеностите на регионалния пазар на труда и на пречките, пред които са изправени младите хора, живеещи в селски, отдалечени, най-отдалечени или необлагодетелствани градски райони и по-слабо развити региони, както и езиковите малцинствени общности. Този подход обаче следва да включва и специфични мерки за подкрепа в рамките на укрепената гаранция за младежта, за да се гарантира, че младите хора, живеещи в тези региони, имат достъп до същите възможности и услуги, както във всеки друг регион;
12. препоръчва насърчаването на социалния диалог на регионално и местно равнище, за да се постигат по-добри резултати за безработните млади хора, като по този начин се насърчава по-приобщаващ икономически растеж, особено в отдалечените и изолираните райони, и за да се създават ефективни стратегии за планове за справедлив преход на местно и регионално равнище;
13. изразява съжаление, че през програмния период 2021—2027 г. на ЕСФ + дельт, който ще бъде разпределен за подкрепа на гаранцията за младежта, не е съществено увеличен въпреки критичното положение вследствие на пандемията от COVID-19, по време на която младежката безработица нарасна рязко в целия Европейски съюз; поради това настоява за значително увеличаване на финансовата подкрепа за онези държави членки и региони, които регистрират високи равнища на безработица и бедност, като по-слабо-развитите, деиндустриализираните, периферните и най-отдалечените региони, които, освен че имат високи равнища на безработица, понастоящем са подложени на сериозни бюджетни ограничения, за да се преодолее проблемът с неравностойните резултати, които гаранцията за младежта дава в целия Европейски съюз; изразява съжаление, че финансирането на ЕС за младежката заетост няма да може повече да се ползва от регионално насочване чрез

⁽³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR17_5/SR_YOUTH_GUARANTEE_BG.pdf.

инициативата за младежка заетост и настоява националните правителства да отпуснат финансиране на най-нуждаещите се региони за младежката заетост, като се гарантира, че средствата от ЕС няма да заменят националното финансиране на мерките за младежка заетост;

14. счита, че местните и регионалните власти играят ключова роля в етапите на набелязване и на информационни дейности на укрепената гаранция за младежта и поради това се нуждаят от подходящи финансови ресурси както от националните бюджети, така и от бюджета на ЕС, за да се постигне реална интеграция на уязвимите млади хора на бързо променящия се пазар на труда. Освен това е необходим и силен ангажимент от страна на националните правителства за включване на местното и регионалното равнище в изпълнението на политическите мерки. Европейският социален фонд + следва да играе ключова роля в подкрепата за създаването на нови качествени работни места и в насърчаването на социалното приобщаване и социалните иновации. Въпреки това заделянето на достатъчно национални средства за прилагането на мерките на политиката в рамките на укрепената гаранция за младежта и полезните взаимодействия с политиката на сближаване в следващата МФР също са от решаващо значение за постигането на максимална ефективност;

15. приветства връзката между укрепената гаранция за младежта и Европейския стълб на социалните права. Укрепената гаранция за младежта трябва да гарантира всеобщ достъп до социална закрила за младите участници, за да се избегне увеличаването на риска от бедност и несигурни работни места;

16. счита, че много МРВ не са напълно осведомени за всички канали, по които могат да използват подкрепата на ЕС за борба с младежката безработица. Поради това призовава Европейската комисия, в партньорство с КР, да организира информационна сесия за коригиране на това положение. Резултатите от тази дейност биха могли да бъдат публикувани на уебсайта на КР, за да могат всички заинтересовани страни да имат достъп до тях;

17. счита, че стажовете и чиракуването следва преди всичко да предоставят опит на младите хора, който може да им помогне да вземат решения относно бъдещото си професионално развитие и да развият уменията си, за да получат достъп до постоянна заетост. Подчертава, че стажовете и чиракуването, предприемани в рамките на образователни програми или ПОО, следва да включват ясни цели на обучението, качествено учебно съдържание и професионално наставничество. Изтъква, че в допълнение към тези критерии за учене са необходими допълнителни разпоредби, за да се гарантират добри условия на труд за стажовете и чиракуването на отворения пазар на труда и като част от активните политики на пазара на труда; изтъква, че практиката на провеждане на неплатени стажове и чиракуване в рамките на активни политики на пазара на труда може да доведе до замяна на стандартните работни места и представлява форма на експлоатация, която нарушава правата на младите хора и намалява възможностите за младите хора, произхождащи от по-бедни социално-икономически слоеве; ето защо подкрепя Европейския парламент в неговите усилия за налагане на справедливо възнаграждение и достъп до социална защита за стажовете и чиракуването на отворения пазар на труда и в рамките на активните политики на пазара на труда, за да се гарантира, че младите хора мога да имат достъп до качествени възможности;

18. местните доставчици на услуги по гаранцията за младежта биха могли да включат в своите програми млади хора, които участват в кратки курсове за обучение или работят на непълно работно време, докато търсят работа на пълно работно време, като признават, че тези млади хора нямат тясна връзка с пазара на труда и биха се възползвали от подкрепа и официално предложение по линия на гаранцията за младежта;

19. приветства факта, че Европейската комисия поставя акцент върху необходимостта от образование, повишаване на квалификацията, преквалификация и обучения, насочени към предприемачеството, и върху укрепването на бизнес уменията и познанията като средство за повече възможности за заетост за младите хора; смята обаче, че в укрепената гаранция за младежта би могла с право да бъде призната положителната роля на социалното предприемачество и в по-общ план на социалната икономика за намаляване на младежката безработица;

20. изразява съгласие, че е необходимо в новото предложение да се прави разграничение между незаетите с работа, учене или обучение в дългосрочен и в краткосрочен план, като се има предвид изключително разочаровашият резултат, постигнат от гаранцията за младежта за първата група. Разграничението обаче би могло да бъде допълнително засилено в препоръчаните мерки за четирите етапа на укрепената гаранция за младежта, с цел да се подчертаят по-добре мерките за подкрепа, които са специално насочени към дългосрочно безработните незаети с работа, учене или обучение;

21. приветства факта, че Европейската комисия акцентира върху приобщаването. Новото предложение е с по-приобщаващ характер, отколкото действащата понастоящем система, по въпроси като уврежданията, социалната и етническата принадлежност и поставя специален акцент върху измерението, свързано с пола, като по този начин признава, че неравнопоставеността между половете сред групата на незаетите с работа, учене или обучение се е увеличила през последните години. В предложението обаче биха могли да бъдат по-категорично осъдени другите видове дискриминация на пазара на труда, като например дискриминацията, основана на етническата принадлежност, расата, сексуалната ориентация, или дискриминацията срещу мигранти;

22. приветства значението, което се отдава на ранната намеса за промяна на перспективите пред младите хора, които са изложени на най-голям риск, и предлага новите предложения да включват по-точни препоръки и приоритети за службите по заетостта и образованието, така че да идентифицират по-добре нерегистрираните незаети с работа, учене или обучение и да ги мотивират и насърчават да се завръщат към работата, ученето или обучението, повишаването на квалификацията и преквалификацията; подчертава, че е важно младите хора да бъдат картографираны на регионално и местно равнище, за да се определят характеристиките им и подкрепата, от която се нуждаят;
23. изразява съгласие, че отправната точка за предоставяне на гаранцията за младежта на младите хора би трябвало да бъде тяхната регистрация в служба по заетостта, но за незаетите с работа, учене или обучение млади хора, които не са лесно откриваеми и е малко вероятно да се регистрират в служба по заетостта, в предложението следва да се разгледа възможността за определяне на други начини за предоставяне на гаранцията за младежта в рамките на същия четиримесечен срок. Също толкова важно е да се намали административната тежест за младите хора, търсещи работа, и броят на звената за контакт да бъде сведен до абсолютния минимум. За тази цел в предложението би трябвало да се препоръча онлайн регистрацията чрез специални електронни платформи на гаранцията за младежта да бъде стандартната процедура. Същевременно властите трябва да гарантират, че групите, които не са достигнати чрез цифрови канали, получават ефективна подкрепа и че трябва да бъдат положени усилия за проактивно регистриране на младите хора, които отговарят на условията на гаранцията за младежта. Следва също да се насърчава осведомеността за програмата сред младите хора, които вече учат или се обучават. В същия ред на мисли, за да могат младите хора по-лесно да се възползват от това, което предлага гаранцията за младежта, се предлага служителите от системата на образованието и обучението да могат да съобщават на публичните служби по заетостта за уязвими млади хора, които може да се нуждаят от допълнителна подкрепа за достъп до заетост след напускане на образователната система, в допълнение към по-автоматизирания обмен на информация между образователните служби и публичните служби по заетостта за проактивно насочване и регистриране в гаранцията за младежта на младите хора, които напускат системата на образование или обучение;
24. изразява съгласие с препоръките на Европейската комисия по отношение на преждевременно напускащите училище и нискоквалифицираните млади хора, и по-конкретно с необходимостта от създаване на гъвкави пътища за повторно включване в системата на образованието и обучението или в образователни програми за втори шанс, осигуряващи учебна среда, която отговаря на техните специфични потребности и им дава възможност да получат квалификацията, които им липсват; настоява обаче, че е необходимо да се акцентира по-силно върху предимствата на професионалното ориентиране като полезно средство в това отношение;
25. счита, че мерките, предприети в рамките на гаранцията за младежта, следва да бъдат насочени към повишаване на уменията и компетентностите за преодоляване на съществуващите несъответствия между търсените и предлаганите умения на пазара на труда, по-специално в областите на цифровизацията на ЕС и Зеления пакт. Освен това признава допълнителната полза от подобряването на социалните умения, като например техниките за подобряване на комуникацията и увереността в собствените възможности;
26. изразява съгласие с препоръките на Европейската комисия за намаляването на несвързаните със заплати разходи за труд, като например целенасочени и добре замислени субсидии за заплати и наемане на работа, данъчни кредити и обезщетения за инвалидност, за да се насърчат работодателите да създават нови възможности за младите хора или да задържат тези, които вече са наети на работа. В сегашните условия, при които процесите на цифровизация напредват бързо, стимулите за започване на стопанска дейност, особено в сектора на цифровите технологии, са много важни. Поради това в предложението би могло да им се отдели повече внимание;
27. препоръчва да се използват пълноценно възможностите на новата програма за социална промяна и иновации, за да бъдат събрани примери за добри практики по схемите за гаранции за младежта на национално, регионално и местно равнище;
28. препоръчва да се подобри оценката на всички мерки, предприети в рамките на схемите за гаранция за младежта, така че да могат да се разработват повече политики и мерки, основани на факти, въз основа на това какво, къде и защо дава добри резултати, като по този начин се гарантира ефективното и ефикасно използване на ресурсите;
29. счита, че след като бъде достигнат четвъртият етап и бъде прието предложението за работа, гаранцията за младежта следва да предоставя насоки и информация за улесняване на повишаването на квалификацията и преквалификацията на онези млади хора, които са изложени на най-голям риск от повторна безработица. Това ще гарантира също така, че младите хора имат възможност да се развият професионално дори ако започнат кариерата си на нискоквалифицирани и подчинени длъжности;
30. счита, че ефективното прилагане на гаранцията за младежта следва да доведе до стабилни и устойчиви работни места, което може да се постигне и чрез силни партньорства, солидарност и координация между публичните служби по заетостта — основните доставчици на гаранцията за младежта, и всички други заинтересовани страни, включително местните и регионалните власти;

31. подчертава, че с цел ефективно разглеждане на младежката заетост в условията на пандемията, укрепената гаранция за младежта следва да бъде допълнена чрез удължаване на временния SURE и разширяване на обхвата му, включване на мерки срещу младежката безработица в националните планове за възстановяване и устойчивост, по-специално създаването на качествени работни места за младите хора и изрично посочване на по-добър обхват на социалната закрила за младежката безработица или несигурната младежка заетост в предстоящия план за действие за прилагане на Европейския стълб на социалните права; отправя предупреждение срещу политиките, които се опитват да насърчават младежката заетост, като нарушават правата на младите хора на справедливо възнаграждение и достъп до социална закрила като част от възстановяването.

Брюксел, 5 февруари 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите

Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Трансгранични обществени услуги в Европа

(2021/C 106/04)

Докладчик: Pavel BRANDA (CZ/EKP), заместник-кмет на Радло

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Приблизително една трета от гражданите на ЕС живеят и работят в гранични региони в Европа. Тези граници оказват пряко и косвено въздействие върху живота им. Хората, живеещи в гранични региони, често се сблъскват със специфични предизвикателства, независимо дали става въпрос за намиране на работа, достъп до здравно обслужване и други обществени услуги, както и при ежедневното пътуване до работното място и преодоляване на административни пречки. Трансграничното сътрудничество (ТГС) се доказва като най-ефективния инструмент за преодоляване на бариерния ефект и разделящата роля на границите и за укрепване на териториалното сближаване на граничните региони.

Достъпът до обществени услуги в граничните регион, особено онези, които са сериозно засегнати от обезлюдяване, често е по-ограничен в сравнение с централните и столичните региони, като проблемът се задълбочава, когато те са изправени и пред демографски предизвикателства, и е силен определящ фактор за качеството на живот. Предоставянето на трансгранични обществени услуги би било не само от полза за гражданите, но би могло да бъде и по-рентабилно, тъй като тези услуги ще станат по-широкодостъпни и икономически ефективни.

Успешното предоставяне на трансгранични обществени услуги би могло също така да доведе до по-голямо разбирателство между съседите и изграждане на така необходимото доверие. Тези услуги биха имали пряко въздействие върху начина, по който се възприема Европейският съюз, допринасяйки за укрепването на европейската идентичност.

Наличието на по-широкодостъпни ТОУ би могло да допринесе за намаляване на отрицателните последици, свързани с границите, и за повишаване на качеството на живот на гражданите, живеещи в граничните региони. Като отговори по подходящ начин на съществуващата нужда от обществени услуги по нашите вътрешни и външни граници, ЕС ще демонстрира ясната си добавена стойност за милиони свои граждани, които биха се възползвали от тези услуги.

Качественият целеви анализ на ESPON ⁽¹⁾ предоставя първия преглед на темата за ТОУ. В него се представя общата картина и се отправят някои препоръки. В сложната ситуация, пред която сме изправени, която изисква координирани ответни действия за преодоляване на предизвикателствата, е необходима политическа инициатива на КР посредством настоящото становище, която да подкрепи разглеждането на въпроса за ТОУ, да отправи политически препоръки от гледна точка на МРВ и да набележи следващите стъпки, които институциите на ЕС и други заинтересовани страни трябва да предприемат, за да направят предоставянето на ТОУ в бъдеще по-ефективно и широко разпространено.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ**ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ**

1. счита, че за успешно, ефективно и по-широко разпространено предоставяне на ТОУ от съществено значение е наличието на три инструмента/условия: правна рамка, структури и финансиране. Като се има предвид европейският характер на тези услуги, ЕС следва да играе активна и водеща роля в осигуряването на тези инструменти/условия. Необходимо е сътрудничество между националните, регионалните и местните органи в съответствие с принципа на партньорство, за да се премахнат и/или намалят разходите в трансграничен контекст;

⁽¹⁾ Целеви анализ на ESPON относно трансграничните обществени услуги (ТОУ) от 14 януари 2019 г.

Правна рамка на ЕС

Добавена стойност на правна рамка на ЕС

2. подчертава необходимостта от правна рамка на ЕС за ефективното изграждане и управление на трансгранични обществени услуги, които да отговорят на нуждите на гражданите, живеещи в граничните региони. Това би представлявало ясна добавена стойност на ЕС, тъй като настоящите рамки често налагат прекомерна административна тежест и разходи, които принуждават множество местни и регионални власти да се откажат от своите планове;
3. в този смисъл категорично подкрепя предложението за европейски механизъм за преодоляване на правните и административните пречки, което понастоящем е блокирано в Съвета на Европейския съюз. Поради това призовава португалското председателство бързо да ускори приемането му;
4. счита, че съгласно принципа на субсидиарност трансграничното сътрудничество и предоставянето на трансгранични обществени услуги са европейски по своето естество и към тях може да се подходи най-ефективно на равнището на ЕС чрез тясно сътрудничество с националните, регионалните и местните органи (принципът на партньорство);

Прилагане на правото на ЕС по начин, който да благоприятства трансграничните дейности

5. призовава Европейската комисия, в качеството ѝ на институция, която отговаря за наблюдението на прилагането на законодателството на ЕС, и най-вече държавите членки и регионите със законодателни правомощия, да координират транспонирането на директивите със съседните държави и региони, така че да не възникват нови правни пречки и административни асиметрии в резултат на липсата на координация; същевременно призовава държавите членки и регионите със законодателни правомощия да разгледат своите национални или регионални уредби по отношение на тяхното въздействие върху граничните райони;
6. посочва, че оценките на въздействието могат да предоставят отлична представа за въздействието на законодателството на ЕС, и призовава ЕК, както и държавите членки и регионите със законодателни правомощия да установят методологии, които да дадат възможност за ефективни оценки на трансграничното въздействие;

Трансгранични звена за контакт в генералните дирекции на Европейската комисия

7. призовава Европейската комисия при изготвянето на своите политики да включи по хоризонтален начин граничната ситуация на териториите и да определи трансгранични звена за контакт във всички генерални дирекции, които потенциално биха могли да се занимават с трансгранични въпроси, особено в областта на околната среда, службите за спешна помощ, управлението на риска, транспорта, здравеопазването, образованието, териториалното устройство, цифровизацията, комуникацията, културата, туризма, икономическото развитие и заетостта⁽²⁾. Новото и преразглежданото законодателство на ЕС следва да разгледа предоставянето на ТОУ в тези сектори с цел подпомагане на тяхното въвеждане;

Национални трансгранични звена за контакт

8. призовава държавите членки и регионите със законодателни правомощия да създадат стабилни и постоянни междуведомствени национални трансгранични звена за контакт, които да обменят опит и да обсъждат предизвикателствата, пред които са изправени МРВ по определена граница, да координират прилагането на законодателството на ЕС и да работят за систематичното премахване на пречките по границите (също и във връзка със създаването и предоставянето на ТОУ). При условие че са установени в съответните региони, тези звена за контакт биха могли да бъдат същите органи, предложени в Регламента относно Европейския механизъм за преодоляване на правните и административните пречки в трансграничен контекст (ЕСВМ), но да имат по-широки отговорности. Тези звена за контакт следва да определят отговорно лице, което владее официалните езици на граничните територии. Работата на тези звена за контакт следва да доведе до премахване на пречките, установени от местните и регионалните участници. Те биха могли да направят оценка на ситуацията в граничните региони и да предложат съвместни подходи и действия, които да доведат до по-добри услуги за гражданите, с по-ефективно използване на наличните ресурси от двете страни на границата и да създадат координационни механизми с трансграничните и други програми на ЕС. Граничното координационно звено на ЕС следва да осигурява координация и предоставя методологична подкрепа, както и да улеснява взаимния обмен на добри практики между граничните региони в Европа;

⁽²⁾ Области на политика, в които са установени повечето ТОУ, съгласно анализа на ESPON.

9. призовава държавите членки да проявят по-голяма гъвкавост спрямо МРВ, които желаят да въведат трансгранични обществени услуги, тъй като гъвкавостта, *ad hoc* решенията и бързата реакция от страна на съответните държавни органи могат да предложат краткосрочни решения, които обаче изискват да се осигури устойчивост в дългосрочен план за въвеждането и поддържането на ТОУ. Използването на междуправителствени споразумения, като например неотдавнашния Договор от Аахен, също би могло да стимулира предоставянето на ТОУ;

Гранично координационно звено (ГД „Регионална и селищна политика“)

10. подчертава подкрепата си за граничното координационно звено на ГД „Регионална и селищна политика“ и призовава то да бъде подкрепено в по-голяма степен по отношение на човешките ресурси с оглед на потенциалната му нова роля за координиране на националните звена за контакт и звената за контакт в различните генерални дирекции;

Европейски механизъм за преодоляване на правните и административните пречки в трансграничен контекст (ЕСВМ)

11. счита, че ЕС следва да подкрепя координиран подход по границите, когато става въпрос за прилагане на законодателството на ЕС. В случаите, когато това не се е оказало успешно и когато националните закони не позволяват сътрудничество, ЕС следва да предвиди европейско решение/рамка, които да бъдат избрани от доставчиците на ТОУ;

12. поради това категорично подчертава необходимостта от приемането на новия инструмент, предложен от Европейската комисия, Европейския механизъм за преодоляване на правните и административните пречки в трансграничен контекст (ЕСВМ) ⁽³⁾ като правен инструмент „от долу нагоре“, който вероятно ще се окаже подходящото решение за преодоляване на правните и административните пречки и за създаване на подходяща правна рамка за конкретното въвеждане на трансграничните обществени услуги;

13. отново заявява, че извършените от Европейската комисия анализи на съществуващите понастоящем гранични пречки заедно с трансграничния преглед и съответните проекти от типа *b-solutions* ясно показват необходимостта от подобен правен инструмент по места. В над една трета от 43-те анализирани случая на *b-solutions* ⁽⁴⁾ ЕСВМ би бил подходящ инструмент, който би помогнал за преодоляване на пречките. По-специално в онези случаи, когато предложеното решение би изисквало изменение на приложимата понастоящем правна или административна рамка от едната страна на границата;

14. в този контекст призовава местните и регионалните заинтересовани страни да укрепят капацитета си, така че да могат да играят по-силна и по-ефективна роля като „инициатори“ на решения в рамките на предложението ЕСВМ. За да може механизмът да се прилага правилно, МРВ трябва да разбират в достатъчна степен пречките и по този начин да могат ясно да определят приложими правни или административни решения;

15. отбелязва, че предложеният регламент за ЕСВМ има потенциала да бъде от ключово значение не само за ТОУ, но и за бъдещето на трансграничното сътрудничество като цяло, тъй като може да спомогне за премахване на съществуващите пречки и за разгръщане на пълния икономически потенциал на граничните региони на ЕС ⁽⁵⁾;

16. настоятелно призовава Европейския съвет да възобнови обсъжданията относно Регламента за ЕСВМ и спешно да приеме своята позиция по предложението, така че регламентът да може да бъде приет бързо;

17. призовава държавите членки да включат дискусиата относно „Механизъм за преодоляване на правните и административните пречки в трансграничен контекст“ в дневния ред на срещите на високо равнище между пограничните държави, както и на всеки друг форум за трансгранично сътрудничество. Анализът на инструмента, предложен от Европейската комисия, в рамките на форумите за вземане на решения следва да убеди държавите членки в ползата от него за преодоляването на голяма част от съществуващите правни и административни пречки по границите на ЕС и по този начин за създаването на трансгранични обществени услуги;

18. предлага на ЕК заинтересованите държави членки, регионите със законодателни правомощия и трансграничните структури на местно и регионално равнище да изпробват прилагането на принципите и процедурите на предложението ЕСВМ за конкретни проекти, за да се постигне по-добро разбиране за това как този инструмент би могъл да се прилага при специфични условия и да бъде от полза за преодоляване на съществуващите правни и административни пречки. Много трансгранични райони в миналото са действали като лаборатории за трансгранично сътрудничество и това доведе до положителни резултати при решаването на трансгранични въпроси;

⁽³⁾ Регламент COM(2018) 373 final — 2018/0198 (COD).

⁽⁴⁾ <https://www.b-solutionsproject.com>.

⁽⁵⁾ В съобщението на Европейската комисия „Насърчаване на растежа и сближаването в граничните региони на ЕС“ се посочва, че „ако дори само 20 % от съществуващите пречки бъдат премахнати, БВП в граничните региони ще нарасне с 2 %. (...) като потенциалът е за над 1 милион работни позиции“ (COM (2017) 534, стр. 4).

Трансгранични структури

19. отбелязва, че анализът на ESPON показва, че повечето ТОУ изискват създаването на нова трансгранична структура или орган, в повечето случаи без нова правосубектност. Много често са били използвани или адаптирани вече съществуващи структури. При създаването на нови трансгранични структури са били използвани съществуващи междудържавни споразумения, националното законодателство или регламентът за ЕГТС;

20. подчертава предимствата на постоянните трансгранични структури със собствен персонал и бюджет и единствената цел за насърчаване на трансграничното сътрудничество, като например еврорегионите, работните общности и сродни структури, за ефективното развитие на ТОУ;

21. подчертава ползите от и потенциала на Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС)⁽⁶⁾ който не се използва напълно. Те биха могли да служат като идеални управляващи органи за ТОУ, особено в случаите, когато съществува необходимост от общ бюджет и се наема общ персонал, както и когато основните доставчици са публични органи. Усилията на платформата на КР за ЕГТС за повишаване на осведомеността следва да бъдат укрепени и да се съсредоточат по-специално върху използването на ЕГТС за предоставяне на ТОУ;

22. подчертава факта, че макар и да са доказали, че са много полезни в трансграничното сътрудничество, ЕГТС имат определени правни ограничения, които възпрепятстват пълноценното използване на потенциала на засиленото трансгранично сътрудничество. Това е особено очевидно при трансграничните обществени услуги и инфраструктурни проекти. Този европейски инструмент би могъл да се използва в много по-голяма степен, ако гореспоменатата правна рамка бъде подобрена;

Финансови инструменти

23. призовава развитието на трансграничните обществени услуги да бъде посочено като дейност, допустима за подпомагане, в политиката на сближаване, по-конкретно в рамките на програмата Interreg (без за това да се намаляват други позиции в рамките на програмата), както и в други финансови инструменти, предвидени в следващата многогодишна финансова рамка и в инструмента за възстановяване след пандемията от COVID-19 — Next Generation EU. За да станат програмите за финансиране по-привлекателни, е необходимо също така да се намали административната тежест при кандидатстването и финансовото отчитане на това финансиране;

24. отправя искане към всички управляващи органи в граничните региони да финансират трансгранични операции/действия/проекти в рамките на своите основни регионални програми (ЕФРР и ЕСФ), за да допълнят и задълбочат дейността по програмите INTERREG;

25. подчертава значението на програмата Interreg за трансграничните региони през последните 30 години. Interreg подкрепи сътрудничеството, което даде възможност за сближаване и диалог между администрациите и властите на различните трансгранични региони, изтласка границите на трансграничното сътрудничество и подкрепи проекти, които дадоха преки резултати при създаването на трансгранични обществени услуги;

26. посочва много добрия опит от проектите на Европейската комисия *b-solutions* за преодоляване на пречките по границите, включително някои от тези, касаещи трансграничните обществени услуги. Тези проекти показаха, че дори при ограничено финансиране могат да бъдат постигнати много добри резултати;

27. отново изразява силното си разочарование от предложения бюджет за програмата Interreg в предложенията за следващата финансова перспектива, който е недостатъчен за нуждите на европейското териториално сътрудничество като цяло, и — в частност — на трансграничното сътрудничество, което е един от ключовите елементи на политиката на сближаване и на европейската интеграция. Много възможности ще бъдат пропуснати поради по-малкия бюджет на програмата Interreg, тъй като дори бюджетът през предходния период на финансиране беше до голяма степен недостатъчен;

28. препоръчва държавите членки съвместно да разпределят част от своите допълнителни ресурси в рамките на инициативата REACT-EU за програми за трансгранично сътрудничество, в които участват, за да се даде възможност за ефективно възобновяване и укрепване на трансграничното сътрудничество след кризата с COVID-19, включително подкрепа за развитието на ТОУ или на санитарните коридори. Във връзка с това следва да се анализират и полезните взаимодействия, които могат да бъдат постигнати при съвместно използване на службите за спешна помощ;

⁽⁶⁾ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

29. решително подкрепя пилотната програма „Трансгранични региони, изправени пред епидемичен взрив от COVID-19: възможност за съживяване на общите ответни действия при кризи и съвместно развитие“, гласувана по време на пленарната сесия на Европейския парламент през ноември с цел подобряване на живота на гражданите в граничните региони чрез подкрепа, насочена към по-интегрирани и по-функционални трансгранични райони. Този пилотен проект ще помогне на граничните региони да се справят по-добре с бъдещи кризи и да насърчават нов модел на разработване на публични политики, включително обществени услуги, в граничните региони, въз основа на съвместно развитие и чрез подобро многостепенно управление. Следователно пилотният проект съчетава краткосрочен и средносрочен подход, чрез който на практикуващите специалисти и лицата, отговорни за вземането на решения, се предоставят конкретни инструменти и методология, които да могат да бъдат реализирани непосредствено, да са осезаеми за гражданите и приложими по всички европейски граници;

30. отбелязва, че макар чрез своите програми ЕС да подкрепи създаването на някои ТОУ, дългосрочното финансиране не е устойчиво. Държавите членки и МРВ следва да проучат допълнителни възможности за дългосрочно адекватно финансиране, като например национални или регионални източници и публично-частни партньорства, чието създаване и дейност на трансгранично равнище, поне в рамките на ЕИП, също трябва да бъдат улеснявани;

Електронни услуги

31. посочва, че в граничните региони процесът на цифровизация, в който участваме, протича в рамките на тройна перспектива, включваща производствената структура, публичните администрации и субекти, които предоставят услуги на гражданите, и самите граждани. В тази рамка електронните услуги биха могли да разкрият много интересна област на развитие за трансграничното предоставяне на обществени услуги. Например, като се използва интерфейс за автоматизиран превод, една от първите пречки пред трансграничното сътрудничество като цяло, и по-специално предоставянето на обществени услуги през границите, може да бъде преодоляна. Освен това създаването на електронни карти, които дават възможност на гражданите в граничните региони да имат достъп до трансгранични обществени услуги, би било важна стъпка към подобряване на качеството на живот на населението в тези региони. По-широкото използване на електронни процедури ще доведе до необходимата хармонизация на административните разпоредби, като по този начин ще се намери решение за редица други препятствия. Освен това разработването на системи, основани на изкуствения интелект, би могло да насърчи по-нататъшното предоставяне на услуги в цяла Европа;

Ролята на частния сектор

32. призовава лицата, отговорни за вземането на решения, да обърнат специално внимание на местните малки и средни доставчици. Частните оператори са ключови участници в предоставянето на определени услуги и/или в определени държави. Трансграничните съвместни предприятия, създадени от малки и средни доставчици, например чрез европейско дружество⁽⁷⁾, биха могли да бъдат по-добре подготвени да предоставят ТОУ;

Трансгранична свързаност

33. призовава за подкрепа на трансграничната свързаност. В някои гранични региони гражданите срещат практически трудности при преминаването от другата страна на границата поради природни бариери (планини или реки), където липсва свързваща инфраструктура под формата на пътища или мостове или поради липсата на подходящи редовни обществени транспортни услуги. Улесняването на свързаността би увеличило обмена, което би довело до по-голяма интеграция на гражданите в граничните региони;

34. призовава институциите на ЕС и държавите членки да възобновят обсъжданията относно въвеждането на паспорт за услуги (електронна карта), който би позволил на МСП да предоставят трансгранични услуги, без да се сблъскват с допълнителни административни тежести от страна на чуждестранните регулаторни органи;

По-добро популяризиране и мониторинг на ТОУ

35. изтъква факта, че преобладаващото мнозинство от всички идентифицирани ТОУ (64%)⁽⁸⁾ са разположени по границите между старите държави — членки на ЕС, и много малко от тях между новите държави членки;

36. приканва ЕК, както и държавите членки, заедно с МРВ и КР, да проведат информационна кампания в държавите членки, за да покажат ползите от ТОУ и техния потенциал. Тези заинтересовани страни следва също така да инвестират повече в мониторинга и популяризирането на съществуващите ТОУ, тъй като много от тях остават непознати за широката общественост (например чрез изготвяне на каталози на ТОУ);

(7) Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета от 8 октомври 2001 година относно Устава на Европейското дружество (SE) (ОВ L 294, 10.11.2001 г., стр. 1).

(8) Целеви анализ на ESPON относно трансграничните обществени услуги (ТОУ) от 14 януари 2019 г.

37. изразява готовност да играе по-голяма роля в наблюдението и популяризирането на ТОУ в Европа, като се има предвид много добрият му опит в наблюдението и популяризирането на ЕГТС чрез Платформата на КР за ЕГТС. Тъй като някои ЕГТС вече предоставят ТОУ, на Платформата за ЕГТС следва също така да се възложи задачата да наблюдава развитието на ТОУ и да ги популяризира наред с ЕГТС като подходящ инструмент за тяхното въвеждане;

38. призовава граничните региони, и по-специално еврорегионите, работните общности, ЕГТС и други трансгранични структури да се консултират със своите граждани относно услугите, които считат, че липсват в техния регион или могат да бъдат подобвени, да отговорят на тези нужди и евентуално да разработят нови или подобвени трансгранични услуги от общ интерес;

ТОУ по външните, сухоземни и морски граници на ЕС

39. препраща към опита с Регламента за ЕГТС, който показва, че може да бъде установено плодотворно и по-добре структурирано сътрудничество с държави, които не са членки на ЕС, както е по-специално случаят с Швейцария и Украйна;

40. подчертава, че 17 % от всички идентифицирани ТОУ са създадени между държави от ЕС и държави извън ЕС, което показва необходимост и потенциал за такова сътрудничество извън външните, както сухоземни, така и морски граници на ЕС. Законодателната рамка, структурите и финансирането следва да позволяват създаването на такива услуги с държави извън ЕС, което би било в интерес на гражданите на тези гранични региони;

Опитът с COVID-19: затваряне на границите или сътрудничество

41. отново изтъква възможностите, които държавите членки пропуснаха по време на неотдавнашната пандемия от COVID-19, с инстинктивното и едностранно затваряне на границите, без да помислят за обединяване на усилията по вътрешните граници на ЕС и предоставяне на здравни услуги и спешна помощ на гражданите, живеещи в граничните региони. Кризата можеше да бъде посрещната по-добре чрез съвместна работа и споделяне на експертен опит и ресурси. Това обаче следва да се разглежда като урок, който още веднъж доказва необходимостта от трансгранични обществени услуги и координирани европейски подходи към общите проблеми. Следва да се подчертае, че трансграничното сътрудничество в областта на здравеопазването и службите за спешна помощ, дори извън периоди на криза, е от голямо значение за предоставянето на добри грижи за населението и следва да бъде специално насърчавано;

42. посочва, че затварянето на границите без координиране и консултации със съседните държави и МРВ в граничните региони имаше опустошителен ефект не само върху съществуващото трансгранично сътрудничество, но преди всичко силно отрицателно въздействие върху живота на хората, живеещи в граничните региони, тъй като липсваха споразумения за гарантиране на изключителното движение на хора и стоки, което, наред с другото, оказва отрицателно въздействие върху предоставянето на трансгранични обществени услуги;

43. счита, че е необходимо да се определи основно минимално равнище на трансгранично сътрудничество, което да се поддържа дори по време на криза, за да се гарантира предоставянето на ТОУ, особено на онези, свързани с управлението на кризи;

44. приветства партньорството между КР, Европейската комисия и водещите сдружения, работещи по трансгранични въпроси (Трансграничната оперативна мисия, Асоциацията на европейските гранични региони, и Централноевропейската служба за трансгранични инициативи), което беше създадено по време на кризата с COVID-19. Този опит доведе до създаването на Европейски трансграничен граждански алианс;

45. подчертава, че въпреки затворените граници много гранични региони и градове намериха начини за сътрудничество и споделяне на ресурси в тези трудни времена. Това отново доказва, че трансграничното сътрудничество е естествено за хората, живеещи в тези региони, и разумен път напред за техните общности;

Препоръки за бъдещото

46. заявява готовността си да извлече поуки от опита на граничните региони и да представи всеобхватни препоръки относно трансграничното сътрудничество като част от приноса на КР към Конференцията за бъдещето на Европа;

47. във връзка с това планира да отправи конкретни препоръки към Конференцията по два въпроса:
- първият е дългосрочна визия за бъдещето на трансграничното сътрудничество в Европейския съюз, която ще се съсредоточи върху конкретни предложения, за които КР и граничните региони ще призоват да бъдат изпълнени до 2050 г. Трансграничните обществени услуги ще бъдат част от тази визия.
 - Вторият въпрос ще бъде искане за законодателство, което да гарантира минимални стандарти за трансгранично сътрудничество в случай на кризи в целия ЕС и/или на местно равнище, за да се поддържа достатъчно равнище на обществените услуги, да се даде възможност на гражданите, живеещи в граничните региони да осъществяват дейността си, да се гарантира непрекъснатото функциониране на единния пазар и да се запази динамиката на европейската интеграция.

Брюксел, 5 февруари 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Агроекология

(2021/C 106/05)

Докладчик: Guillaume CROS (FR/Зелени) Член на регионален орган на изпълнителната власт: Регионален съвет на Окситания

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Контекст

1. отбелязва, че пандемията от COVID-19 показва значението и уязвимостта на нашите продоволствени системи в Европа и припомня необходимостта от устойчиви и суверенни продоволствени системи, при които икономическата жизнеспособност на селските територии е от съществено значение;
2. подчертава, че с оглед на опасностите от глобалното затопляне, разрушаването на биологичното разнообразие и деградацията на почвите тази пандемия засилва спешната необходимост за Европейския съюз да предприеме нови агрономически, социални и териториални подходи, които опазват природните ресурси, защитават здравето, насърчават обновяването на стопанствата и изграждат териториалното сближаване;
3. припомня, че намаляването на емисиите на парникови газове в селското стопанство понастоящем е единствената надеждна възможност;
4. припомня, че постоянно затревените площи представляват една трета от земеделската площ на ЕС и играят важна роля, като съхраняват много органични вещества в почвата и развиват биологичното разнообразие;
5. отбелязва необходимостта от преминаване от добивна селскостопанска логика към кръгова логика, по-специално по отношение на въглеродния, фосфорния и азотния цикъл, и от насочване към умерено и пестеливо управление на ресурсите;
6. припомня, че хомогенността и стандартизирането на посевния материал са в разрез с биологичното разнообразие;
7. отбелязва, че общественото здраве, глобалното затопляне и хуманното отношение към животните изискват от нас да променим нашите животновъдни практики към производствени методи, които изпълняват положителна екологична функция, по-специално чрез опазване на пасищата и поддържане на залесените земи, не застрашават здравето на земеделските стопани и гражданите и зачитат животните. Възможно е да се намали консумацията на месо, като същевременно се развива устойчиво животновъдство;
8. счита, че качеството на живот на животновъдите и хуманното отношение към животните вървят ръка за ръка и заслужават алтернативен подход към животновъдството, при който животновъдът вече не продава на загуба и уважава животните си;
9. отбелязва, че много от специализираните стопанства с интензивни покупки на влагани материали (нефт, торове, пестициди, антибиотици и др.) са икономически по-уязвими поради високите си производствени разходи, зависимостта си от предприятия нагоре по веригата и по-голямата си изложеност на икономически рискове;
10. приветства предложените от Европейската комисия стратегии „От фермата до трапезата“ (F2F) и „Биологично разнообразие“, които призовават за важна промяна в селскостопанската политика;
11. отбелязва, че установяването на нови земеделски стопани на малки и средни по размер площи се възпрепятства от трудния достъп до земята, независимо дали чрез наем или собственост на земя;

Агроекологичният подход

12. отбелязва, че предложението за значително намаляване на употребата на химически торове, пестициди и антибиотици до 2030 г. и за увеличаване на екологично насочените площи изисква системна трансформация на методите на селскостопанско производство;

13. подчертава, че агроекологията, която използва в максимална степен екосистемите като производствен фактор, като същевременно запазва капацитета им за обновяване, отговаря на това предизвикателство;
14. припомня, че ФАО обобщава агроекологията в 10 взаимосвързани елемента: многообразие, съвместно създаване и споделяне на знания, полезни взаимодействия, ефективност, рециклиране, устойчивост, човешки и социални ценности, хранителна култура и традиции, отговорно управление, кръгова икономика и солидарност;
15. подчертава необходимостта отпадъците да се разглеждат като ресурс, например, когато рециклираните води, съдържащи основни хранителни вещества, се използват за напояване на райони с недостиг на вода или остатъците от слама от зърнени култури служат за производствен материал за животновъдството, биоконструкцията или за мулчиране;
16. подчертава, че агроекологията намалява въглеродния отпечатък на селското стопанство, благоприятства възстановяването на биологичното разнообразие, осигурява или възстановява плодородието на почвите, предотвратява замърсяването на въздуха и водата, увеличава икономическата устойчивост на стопанствата и гарантира здравословно и достъпно хранене;
17. подчертава, че агроекологията не е връщане към миналото, че е по-сложна, отколкото селскостопанските практики, основани на химията и нефта, и че това е едно интелигентно селско стопанство, което комбинира екологични, икономически и социални характеристики, както и агрономически и социални практики, резултат от иновационни експерименти, ноу-хау и публични научни изследвания;
18. подчертава, че агроекологията развива селско стопанство със и в природата;
19. отбелязва, че агроекологията развива живи почви, които са благоприятни за отглеждането на здрави растения и съхраняват големи количества въглерод и вода, по-устойчиви са на сушата и високите температури;
20. подчертава, че агроекологията отчита местните агроклиматични и исторически условия при избора на производство, сортове, породи и календар, с цел да се оптимизира устойчивостта на земеделските стопанства на опасностите;
21. отбелязва, че агроекологията развива животновъдни стопанства, които са с човешки мащаб, във възможно най-голяма степен на открито и които се стремят към автономност при храненето на животните;
22. отбелязва, че агроекологията включва повече:
 - а. малки или средни стопанства, които ще позволят да се спре намаляването на заетостта в селското стопанство и ще дадат тласък на установяването на млади селскостопански производители,
 - б. мрежи за взаимопомощ между стопанствата,
 - в. връзки с останалата част от населението чрез по-къси вериги на доставки и повече местна преработка на продукти;
23. счита, че цифровизацията може да улесни управлението на определени производствени и маркетингови практики. Отбелязва обаче, че широкото внедряване на автоматизирани и свързани селскостопански машини повдига въпроса за независимостта на данните, за която съществува опасност да излезе извън контрола на земеделските стопани. Счита, че земеделският производител не трябва да възлага на външни изпълнители точните познания за своето стопанство и трябва да запази правото да ремонтира машините си;

Политики в подкрепа на агроекологичния преход

24. отбелязва, че агроекологията обхваща не само производството на храни, но и цялата продоволствена система, включително справедливите условия на труд;
25. отбелязва, че реформата на ОСП, по която се водят преговори и чието основно съдържание не отговаря на предизвикателствата, дава при все това на държавите членки някои инструменти в подкрепа на агроекологията;
26. приветства бележката на Европейската комисия до Европейския съвет от октомври 2020 г., в която се посочват 4 възможни вида екологични разпоредби, включително за агролесовъдството и агроекологията;
27. отбелязва, че агроекологията, която се основава на среда от малки и средни стопанства, не може да се развива, ако преките плащания по ОСП продължават да се разпределят на хектар, а не на брой на заети селскостопански работници;
28. посочва, че други европейски политики (селскостопански пазари, външна търговия, климат, посевен материал, води, почви, научни изследвания и др.) трябва да бъдат приведени в съответствие с агроекологичния подход;

29. счита, че агроекологията може да бъде инструмент за управление на устойчивия селски туризъм;
30. отбелязва, че публичните научни изследвания трябва да увеличат подкрепата си за агроекологията;
31. счита, че чрез насърчаване на структура от малки и средни земеделски стопанства, подмладени и приспособени към предизвикателствата на XXI век, и чрез сближаване на градските и селските среди чрез къси вериги на доставки и колективно биологично и местно обществено хранене, агроекологията ще бъде мощен двигател за съживяване на териториите и за засилване на сближаването между селските, крайградските и градските райони;
32. счита, че е от съществено значение да се укрепи позицията на земеделските стопани във веригата за създаване на стойност в областта на храните, по-специално чрез групи производители и местни групи от малки и средни селскостопански предприятия, които могат да постигнат икономии от мащаба, за да получат по-справедливо възнаграждение за своята работа, като по този начин допринасят за динамиката на местната икономика;

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

Реформа на ОСП

33. предлага бъдещата ОСП да насърчава в по-голяма степен агроекологичните практики, като например:
 - а) диверсификация на културите, която увеличава устойчивостта на земеделските стопанства на природни или икономически опасности,
 - б) дългосрочни ротации и обединяване на растения, които взаимно споделят агрономическите ползи,
 - в) дървета, живи плетове, езера, каменисти местообитания около/в парцели,
 - г) отглеждане на бобови растения, които по естествен път включват азот в почвата,
 - д) смесване на видове и сортове в рамките на същия парцел,
 - е) добро и постоянно покритие на почвата за предотвратяване на ерозията,
 - ж) използване от земеделския стопанин на посевен материал от местни производители и на местни породи животни, които са по-подходящи за почвата и климата,
 - з) селско стопанство, което съчетава растениевъдство и животновъдство,
 - и) въвеждане на подхода за интегрирано управление на вредителите вместо химическия подход;
34. призовава, в светлината на предложенията, направени в становището му относно ОСП, екологичните разпоредби на следващата ОСП да включват количествено измеримите цели на стратегията F2F, а именно: намаляване на загубите на хранителни вещества с поне 50 % и на използването на торове с поне 20 %, използването и риска от химически пестициди с 50 % и антимикуробните средства с 50 %, с 10 % екологично насочените площи и 25 % от земята за биологично земеделие;
35. призовава Европейския парламент и Европейския Съвет в рамките на тристранните обсъждания относно бъдещата обща селскостопанска политика да изпълнят целите на Зеления пакт; предлага поне 30 % от бюджета по първи стълб да бъдат определени на европейско равнище за екологичните разпоредби на всеки национален стратегически план (НСП);
36. отбелязва, че не всички земеделски стопанства имат еднакви условия по отношение на екологичната устойчивост. По-строгите екологични мерки следва да бъдат съчетани чрез националната екосхема с адекватно финансиране и обучение, които да се определят от екологичните особености на стопанството.
37. препоръчва, както се посочва в неговите становища относно ОСП и пасторализма, да се разширят за всички земеделски стопанства предварителните условия за зачитането на правата на селскостопанските работници (включване на концепцията за социална обусловеност), за таван за гъстотата на животните в стопанството и да се засили обвързаността с условия по отношение на правилата за хуманно отношение към животните;
38. предлага постепенно преминаване от основно плащане на хектар към основно плащане, свързано с броя на лицата, работещи в стопанството, и директните плащания да се разпределят приоритетно за малките и средните земеделски стопанства и за агроекологичните практики;
39. предлага директните плащания на стопанство да бъдат значително ограничени;

40. препоръчва на държавите членки, с цел насърчаване на агроекологичния преход, да се въведе система бонус-малус в рамките на екологичните разпоредби на новата обща селскостопанска политика: например бонус за по-голяма диверсификация на културите, който да се финансира от малус върху химичните торове, пестицидите и антибиотиците; бонус за пасишно отглеждане на животни, финансиран с малус върху парниковите газове, пропорционален на броя на отглежданите преживни животни;
41. препоръчва системата от бонуси и санкции, описана в параграф 40, да се прилага от държавите членки, като се вземат предвид техните приоритети в областта на околната среда;
42. препоръчва мерките по втория стълб на ОСП да дават приоритет на:
- a. агроекологичните методи за производство, включително агролесовъдство, и на техните колективни подходи (сътрудничество),
 - б. мерките за агроекология и климат,
 - в. късите вериги на доставки,
 - г. биологичното и местно обществено хранене,
 - д. обучението и консултациите в областта на агроекологията, агролесовъдството и агро-лесо-пасторализма;
43. призовава за изменение на член 65 (2-ри стълб) от Регламента за националните стратегически планове (НСП) с цел преминаване от логика, основана на площите, към логика, основана на агроекологични договори;
44. припомня предложението в становището си относно ОСП инвестиционната подкрепа да се обвърже с екологичен одит и да се ограничи бюджетният пакет до максимум 10 % от средствата по втория стълб;
45. предлага Европейската комисия да изготви ръководство за методологична подкрепа за управляващите органи и регионалните заинтересовани страни, за да се насърчи отчитането на агроекологичния проект при мобилизирането на различните доброволни мерки по ОСП;

Селскостопански практики

46. предлага отглеждането на преживни животни да премине към постоянна паша, освен по време на презимуването;
47. призовава интензивното индустриализирано отглеждане на едностомашните животни (свине и домашни птици), което води до много отрицателни външни последици по отношение на общественото здраве и околната среда, постепенно да премине към пълно или частично отглеждане на открито, с определяне на таван за животните на сграда и хектар площ за изхранване на животните в стопанството;
48. призовава за прекратяване на клетъчното отглеждане, както се настоява в неотдавнашната гражданска инициатива и в становището на Комитета относно ОСП;
49. предлага, в интерес на хуманното отношение към животните, да се развие клането в стопанствата и малките местни кланици;
50. призовава за удължаване след 31 декември 2020 г. на срока на действие на режима на дерогация, който позволява на производителите на домашни птици и зайци да колят и преработват своята продукция в стопанството за целите на предлагането на местния пазар по смисъла на Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
51. предлага да се подкрепи предложението на германското председателство за създаване на европейски етикет за хуманно отношение към животни;
52. препоръчва още ясно и задължително етикетиране за начина на отглеждане, който да обхваща цикъла на отглеждане на животните, включително транспортирането им, за да се даде възможност на производителите да покажат подобряването на своите практики, а на потребителите — да избират продуктите в съответствие със своите желания, по примера на европейското етикетиране за яйцата;

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход (ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 55).

Други политики

53. препоръчва новият закон за устойчивите продоволствени системи, обявен в стратегията F2F, да създаде правна рамка, която да задължи ЕС да започне истински агроекологичен преход, който пренасочва търсенето на хранителни продукти чрез среда, благоприятстваща промяната на хранителните режими, ограничава нарастването на затлъстяването, намалява консумацията на месо, скъсява веригите на доставки, увеличава консумацията на сезонни продукти и намалява драстично разхищаването на храни;

54. призовава Комисията да насърчава развитието на късите вериги на доставки чрез:

а. адаптиране на хигиенните правила и стандартите за преработка на продуктите в стопанството и, в по-общ план, чрез подходящо прилагане на законодателството в областта на храните към дребните производители, както и изисквания за етикетиране,

б. подпомагане на местни и колективни проекти, свързани, от една страна, с оборудването, необходимо за местната преработка (малка кланица, подвижна кланица, цех за преработка на зеленчуци, обществена кухня, местна пазарна инфраструктура като обществени хали или фермерски магазини и др.), и от друга страна, със създаването на малки групи за местно кооперативно производство, преработка и търговия;

55. предлага на ЕС да изпълни препоръките на Европейския парламент в неговия доклад по собствена инициатива от 2017 г.⁽²⁾ относно концентрацията на земеделска земя в ЕС, включително създаването на „Европейска обсерватория за земеделските земи“; предлага на ЕС да приложи — под формата на директива на ЕС като Директивата за водите — „Доброволните насоки относно отговорното управление на правото на владение на земя“⁽³⁾, приети от ФАО през 2012 г., за да се подобри сигурността на достъпа до земя и по този начин да се насърчава установяването на млади земеделски стопани.

56. призовава Европейската комисия да предложи нова европейска директива относно земеделските почви, за да се преустанови намаляването на тяхното съдържание на органични вещества, да се спре ерозията и да се даде приоритет на биологичната активност в почвите в селскостопанските практики;

57. препоръчва по-стриктни директиви за водите, като се изключат дерогациите (Директивата за нитратите);

58. препоръчва да се засили прилагането на кръговата икономика при преработката на оборски тор с цел агрономичното му използване (компост и органични торове).

59. призовава, в съответствие със становището си относно генетичните ресурси в селското стопанство, за ново законодателство на ЕС относно семената, което да освободи използването и търговията с посевен материал от местни производители, като включи измененията, предложени в новия регламент за биологичното земеделие за вписване в каталога на биологичните семена;

60. призовава, с цел насърчаване на биологичното разнообразие, законодателството на ЕС да изключи генетично модифицираните семена или семената от мутагенеза;

61. призовава добавената стойност за обществото и положителните външни ефекти, осигурени от агроекологията, да намерят икономическо изражение за производителите, за да могат те да бъдат действащите лица на този преход;

62. препоръчва, за да се гарантира правото на цялото население на продукти от агроекологично производство, мерки като:

а. намаляване на ДДС върху биологичните, местните и сезонните продукти,

б. ваучер за храна „от близко място“ за същите продукти,

в. значителен процент биологични, местни и сезонни продукти в заведенията за обществено хранене;

63. предлага спецификациите за ЗНП и ЗГУ да включват агроекологичните практики;

64. призовава ЕС да преустанови вноса на селскостопански продукти, които не отговарят на европейските стандарти за производство, включително на стратегията „От фермата до трапезата“, и които са в нелоялна конкуренция с европейските производители, както и износа — под европейските производствени цени — на излишъци, които разоряват производителите от трети държави;

⁽²⁾ Европейски парламент (2017 г.), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2017-0197_BG.html

⁽³⁾ <http://www.fao.org/3/a-i2801f.pdf>.

65. препоръчва, както в своето становище относно ОСП, въвеждането на нови, по-справедливи и по-солидарни многостранни и двустранни търговски правила за селскостопанските продукти, които да включват агроекологичния подход;

66. призовава за по-голяма подкрепа на европейско равнище за независими публични научни изследвания в областта на агроекологията/агроресовъдството и за съвместни научни изследвания със земеделски стопани и изследователи, включително в областта на социалните науки, които изучават динамиката на социално-техническия преход; приветства инициативата на Комисията за насърчване и координиране на мрежа за агроекологично експериментиране;

Местно и регионално равнище

67. препоръчва много активна подкрепа за местните и регионалните власти при прилагането на агроекологията, по-специално за техническото обучение на нови участници, подкрепата за започване на дейност от млади селскостопански производители, независимите консултации за селскостопанските производители, подкрепата за късите вериги на доставки и занаятчийската преработка на селскостопански продукти, правилата за земеделската земя и градоустройството, развитието на защитените земеделски райони, създаването на демонстрационни стопанства в областта на агроекологията и инструментите за наблюдение на осъществяването на агроекологичния преход;

68. предлага „дългосрочни договори за агроекологични иновации“ между групи селскостопански производители и местните или регионалните власти в рамките на инструментите на Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост;

69. призовава ЕС да координира и насърчава, както направи за Конвента на кметовете за климата и енергетиката, мрежа от общини, които са се ангажирали да предприемат стъпки към издръжливи и устойчиви селскостопански и продоволствени системи.

Брюксел, 5 февруари 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Съюз на равенство: стратегическа рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите

(2021/C 106/06)

Главен докладчик:	Jácint HORVÁTH (HU/ПЕС), член на Общинския съвет на Надканижа
Отправни документи:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета — Съюз на равенство: стратегическа рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите COM(2020) 620 final Предложение за препоръка на Съвета относно равенството, приобщаването и участието на ромите COM(2020) 621 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки — ромите като европейско етническо малцинство

1. приветства съобщението на Комисията, с което тя поддържа ангажимента си и ангажимента на Европейския съвет за интеграция на ромските общности ⁽¹⁾, както и общата воля за премахване на дискриминацията и изключването на ромите. КР приветства и последната препоръка на Съвета по този въпрос и подчертава значението на информираността на местното и регионалното равнище и на определянето на конкретни цели. Във връзка с това настоятелно приканва Европейската комисия и Съвета да гарантират адекватен мониторинг на постигнатите резултати;
2. подчертава, че ромите са най-голямото етническо малцинство в Европа. Много от тях продължават да бъдат лишени от основните си права, живеят в бедност и са изправени пред крайна дискриминация и социално изключване. Тъй като това е европейски проблем и тези хора са европейски граждани, е още по-шокиращо, че правителствата на държавите членки и ЕС досега не са успели да приложат успешни политики за интеграция и приобщаване, които дават пълна възможност на ромите да упражняват своите права и отговорности, свързани с гражданството на Съюза;
3. припомня, че Съюз на равенство, който е една от основните цели на Европейската комисия ⁽²⁾, не може да бъде постигнат на континента без активното участие на ромските общности, които според оценките наброяват 10—12 милиона души;
4. потвърждава, че през последните десет години беше постигнат ограничен напредък в интегрирането на ромите. Известен напредък се наблюдава по някои от секторните приоритети, изтъкнати в съобщението, но като цяло поставените цели не бяха постигнати. Следователно в бъдеще ще бъде необходимо да се преразгледа разпределението на ресурсите в тази област и те да се увеличат, когато е необходимо, да продължи разработването на интегриран подход и да се насърчи използването на новаторски решения. Целесъобразно е, по-специално да се подчертае, че, за да се постигнат дългосрочни резултати, е необходимо продължаване на професионалната и финансова подкрепа за успешните програми;
5. отбелязва, че ангажиментите за равенство, социално приобщаване и участие на ромите трябва да бъдат подновени и засилени на европейско, национално, регионално и местно равнище;

⁽¹⁾ Както в съобщението на Комисията, в настоящото становище общото понятие „роми“ обхваща хората с най-разнообразен ромски произход като например: роми, синти, кале, романишали, както и бояши/рудари. То обхваща също така групи като ашкали, гюпти, йениш, дом, лом, ром и абдал, както и странстващите общности, в това число Travellers и групите, обозначени с административния термин „Gens du voyage“ („пътуващи хора“), както и хората, които се самоопределят като цигани („gypsies“, „tsiganes“ или „tziganes“), без да се отричат специфичните характеристики на тези групи.

⁽²⁾ Съюз на равенство: План за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020—2025 г. COM(2020) 565 final.

6. призовава държавите членки, предвид пропължаващите незадоволителни резултати в решаването на проблемите в областта на образованието, пазара на труда, жилищното настаняване и здравето, причинени от дискриминацията и социалното положение, да положат по-големи усилия, включително чрез увеличаване на отговорността на регионалните и местните власти;
7. признава, че ромските общности са изключително изложени на последиците от пандемията от COVID-19. В техния случай пандемията и социално-икономическите и здравните последици от нея допълнително утежняват и задълбочават съществуващите различия. Освен това въздействието на пандемията заличава част от постигнатите до момента резултати. Поради това следва да се увеличат ресурсите, предназначени за ромите, в рамките на процеса на възстановяване;
8. отбелязва, че насърчаването на равенството и интеграцията на ромите е от съществено значение не само от гледна точка на основните права, но има и ясно икономическо значение. Успешното изпълнение на стратегията ще бъде от решаващо значение и за икономическите резултати на държавите членки с висок дял на ромско население (над 1 %);
9. приветства, по-специално, доклада, приет от Европейския парламент през 2020 г., относно „Изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите: борба с отрицателните нагласи към хората с ромски произход в Европа“⁽³⁾, в който действително са посочени конкретни мерки и цели. Освен това КР препоръчва бъдещите заключения на този доклад да бъдат взети предвид при изготвянето на националните стратегически рамки за ромите;
10. подкрепя декларацията на кметовете и местните и регионалните представители на изборни длъжности от държавите — членки на Съвета на Европа, срещу антициганизма⁽⁴⁾. Освен това призовава институциите на ЕС да работят в по-тясно сътрудничество със Съвета на Европа за подобряване на положението на ромите, включително чрез подкрепа на създаденото неотдавна Европейско сдружение на градовете и регионите за приобщаване на ромите и странстващите общности (Gens du voyage), както и на много успешната кампания „Dostal!“;
11. приветства и оценява особено високо факта, че министър-председателите на страните от Западните Балкани с висок дял на ромско население приеха през юли 2019 г. декларация относно интегрирането на ромите в контекста на процеса на разширяване на ЕС⁽⁵⁾, с която се ангажираха с конкретни подобрения на положението на ромите преди присъединяването;

Национални стратегически рамки за ромите, хоризонтални цели

12. приветства факта, че съобщението отчита заключенията от оценката на предходната рамка, годишните оценки на изпълнението на националните стратегии и на анализа на причините за ограничената ефективност на предишните мерки, както и че се основава на обширни консултации;
13. подчертава обаче, че в съобщението не е представен положителният и отрицателният опит от прилагането на предишни национални стратегии за ромите. В него не се правят никакви заключения, не се разглеждат най-добрите практики и не се споменават ефективните мерки, предприети от различни държави членки, които биха могли да бъдат приети или приложени на друго място;
14. отбелязва, че едно от ключовите условия за напредъка в тази област би било налагането на изискване към държавите членки за въвеждане на национална стратегическа рамка за ромите; изразява съжаление, че през предходния цикъл редица държави членки не са разработили стратегическа рамка, тъй като тя е била незадължителна;
15. потвърждава подкрепата си за усилията на Европейската комисия да подпомага държавите членки на ЕС и страните кандидатки при разработването на ефективни национални стратегии за ромите чрез публикуването на насоки относно стратегиите за интеграция; отбелязва обаче, че извличането на поуки от натрупания голям отрицателен опит при прилагането на стратегията на ЕС за ромите по време на предходния цикъл би позволило по последователен начин да се преосмисли подходът в тази област в контекста на разработването на настоящата стратегия;
16. отбелязва със загриженост, че проучванията, проведени от Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA) потвърждават, че дискриминацията на пазара на труда буди безпокойство не само при търсенето на работа, но и на работното място, където 22 % от анкетираните се чувстват дискриминирани въз основа на етническия си или имигрантски произход. Що се отнася до достъпа до стоки и услуги (публична администрация, обществен транспорт, магазини, ресторанти и др.), на най-високата степен на дискриминация са били подложени ромите (28 %);

⁽³⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0147_BG.html

⁽⁴⁾ http://a.cs.coe.int/team81/congress_form/Inscriptions/Declaration_Against_anti_gypsyism.aspx

⁽⁵⁾ <https://www.romaeducationfund.org/wp-content/uploads/2019/07/Western-Balkans-Declaration-on-Roma-Integration-and-EU-enlargement.pdf>

17. освен това отбелязва, че в съобщението не се отчита евентуалният недостиг на организации на гражданското общество и експерти, което е основна пречка за напредъка в някои държави членки, главно защото възпрепятства функционирането на НПО. В крайна сметка това може да окаже въздействие върху шансовете за приобщаване на ромите;
18. подчертава, че националните рамки на политиката за ромите трябва да допринасят за изпълнението на Плана за действие на ЕС срещу расизма и за прилагането на Европейския стълб на социалните права, както и за постигането на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и целите за устойчиво развитие. Връзките с тези различни документи, приносът към целите и техният обхват би трябвало да бъдат изрично посочени в националните стратегически рамки за ромите;
19. отбелязва, че в своето съобщение и предложението си за препоръка на Съвета Европейската комисия определи наистина амбициозни, но също така необходими, разнообразни и балансирани цели както на хоризонтално, така и на секторно равнище. За да може тези цели да се постигнат ефективно до 2030 г. е целесъобразно възможно най-широк кръг местни и национални организации на ромското гражданско общество да участват в планирането, изпълнението, контрола и наблюдението на националните стратегически рамки за ромите, като се включат направените предложения и се даде възможност за периодичен преглед на стратегията;
20. посочва, че в съобщението не се предвижда положение, при което мерките, предвидени в стратегическите рамки, биха останали само на хартия. В светлината на опита от предходния цикъл, възможността някои държави членки да не прилагат националните стратегически рамки продължава да бъде повод за сериозна загриженост за Комитета. Поради това настоятелно призовава Комисията да следи отблизо напредъка на равнище държави членки, да наложи прилагането на съответното законодателство на ЕС и бързо да оцени необходимостта от допълнително законодателство, тъй като липсата на санкции рискува още повече да забави процеса на интеграция и приобщаване на ромите. Приканва Комисията да обмисли създаването на европейски консултативен съвет, който, наред с други, да включва експерти в областта на политиките за ромите и представители на местните и регионалните власти с конкретен опит по въпросите на ромите по места. Освен това настоява, че е необходимо да се подобри представителността на ромите при разработването и прилагането на националните стратегически рамки за ромите;
21. подкрепя по-нататъшното сътрудничество с Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA) в рамките на периодичния преглед на националните стратегически рамки за ромите. Наличието на подходящи данни е от първостепенно значение както за оценката на актуалното състояние, така и за измерването на напредъка. Подходящо е да се обърне необходимото внимание на този въпрос, тъй като в много случаи средствата за интегриране на ромите са изразходвани за целеви групи, които не са от ромски произход;
22. подчертава, че целите и мерките, определени в националните стратегически рамки за ромите, би трябвало да отчитат териториалните особености в държавите членки и микрорегионите в неравностойно положение, които изискват специфични действия;
23. изразява съгласие с мнението, че предизвикателствата, свързани с равенството, социалното приобщаване и участието на ромите, се различават значително в зависимост от числеността на ромската общност и нейния дял от общото население, както и от цялостния икономически контекст и първопричините за изключването и дискриминацията. Те варират също така в зависимост от местоположението и начина на живот на ромите (селски, градски, мобилни или изолирани зони) и специфичните характеристики, като например транснационална мобилност, миграция или въпроси, свързани с документи за гражданско състояние;
24. подчертава обаче, че националната стратегическа рамка трябва да отразява местните и регионалните различия, да определя зоните, изправени пред специфични проблеми, и да допринася за прилагането на съобразени с конкретните нужди решения;
25. приветства призива на Комисията към държавите членки с голямо ромско население да включат в националната си стратегическа рамка за ромите по-амбициозни ангажменти, които би трябвало да интегрират равенството и приобщаването на ромите в политиките на регионално и местно равнище;
26. подкрепя искането на Европейската комисия за това, на всеки две години държавите членки да се отчитат за прилагането на националните стратегически рамки за ромите, като тази информация ще бъде допълвана с данните, получени от гражданското общество и от FRA; настоятелно призовава Европейската комисия да работи за възможно най-широко участие на организациите на гражданското общество и местните и регионалните власти, които се занимават с въпросите, свързани с ромите;

Коментари относно секторните цели

27. потвърждава, че четирите ключови тематични области, одобрени от Европейската комисия при определянето на нейните целеви групи, а именно образованието, заетостта, здравеопазването и жилищното настаняване, играят водеща роля в процеса на интеграция на ромите, заедно с работата на социалните служби, по-специално на местно и регионално равнище;

28. припомня, че според второто проучване на положението на малцинствата и дискриминацията в Европейския съюз (EU-MIDIS II) ⁽⁶⁾ ромските деца изостават от останалите деца по всички образователни показатели. Едва около половината (53 %) от ромските деца на възраст между четири години и възрастта, на която започва задължителното образование, участват в предучилищно обучение. Средно 18 % от ромите на възраст между 6 и 24 години имат по-ниско образование от отговарящото на възрастта им. Делът на преждевременно напусналите училище е непропорционално висок в сравнение с населението като цяло. КР осъжда училищната сегрегация, която продължава да се практикува в някои държави членки, въпреки правната забрана на тази практика и неотдашната съдебна практика на Европейския съд по правата на човека;

29. приветства препоръката, приета през юли 2020 г. от Съвета на Европа ⁽⁷⁾, за интегриране на историята на народа на ромите и/или странстващите общности в училищните програми и учебните материали. Тя е от особено значение за държавите членки с голямо ромско население;

30. препоръчва в целите на рамката в учебниците за основните и средните училища да се включи наличието на материали за опознаване на ромската история и култура, както и предоставянето на показатели по този въпрос; Целта е да се гарантира, че особено в държавите, в които ромите представляват повече от 1 % от населението, през всички години на обучение учениците придобиват положителни исторически, литературни и художествени познания за ромите; Предотвратяването на антиромския расизъм чрез образование следва да бъде приоритет във всички държави членки, независимо от дела на ромското население;

31. отбелязва, че цифровите образователни модели, въведени в резултат на пандемията от COVID-19, допринасят за преждевременното напускане на училище от ромските деца, повечето от които не разполагат с необходимите компютърни инструменти и достъп до високоскоростен интернет или не са в състояние да се справят с темите от програмата самостоятелно, без подходяща родителска подкрепа;

32. подчертава във връзка с това, че след отменянето на ограничителните мерки, въведени в образованието поради пандемията от COVID-19, програмите за наваксване на образователните пропуски ще бъдат от първостепенно значение;

33. отбелязва, че според второто проучване на положението на малцинствата и дискриминацията в Европейския съюз (EU-MIDIS II) ⁽⁸⁾ само една четвърт от ромите на възраст над 16 години са „заети“ или „самостоятелно заети лица“. Равнището на заетост на жените от ромски произход е значително по-ниско, отколкото при мъжете (16 % спрямо 34 %). Като цяло, проучването показва, че делът на ромите на възраст между 20 и 64 години, заемали платено работно място, е 43 %, което е доста под средното за ЕС (70 % през 2015 г.);

34. подчертава, че според гореспоменатото проучване на Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA) най-висока сред ромите е била дискриминацията в здравеопазването (8 %), докато очакваната продължителност на живота им е по-ниска от тази на цялото население;

35. подкрепя Европейския парламент в призива му към държавите членки да гарантират ефективни и своевременни средства за правна защита на всички лица, преживели насилствена и принудителна стерилизация, включително чрез създаването на ефективни схеми за обезщетение;

36. обръща внимание на факта, че голяма част от ромите живеят в домакинства без достъп до необходимите обществени услуги и основно оборудване. В резултат на това те са изложени на сериозен риск от лоши жилищни условия;

37. изразява съгласие с искането към държавите членки да осигурят достъп до несегрегирано жилищно настаняване за ромите и във всяка национална стратегическа рамка за ромите да се включи целта за предотвратяване на принудителното изгонване при липса на алтернативно жилище, както е посочено в препоръката на Съвета и Приложение 1 към Съобщението. Призовава тази цел да бъде постигната за предпочитане в средата на периода, обхванат от прилагането на рамката, тъй като много роми в ЕС са загубили домовете си в резултат на изгонване и живеят в унижителни условия;

⁽⁶⁾ <https://fra.europa.eu/bg/project/2015/second-european-union-minorities-and-discrimination-survey>

⁽⁷⁾ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016809ee52f

⁽⁸⁾ <https://fra.europa.eu/bg/project/2015/second-european-union-minorities-and-discrimination-survey>

Коментари относно институционалната рамка

38. подчертава, че при липсата на цялостна реформа на метода на разпределяне на ресурсите и развитие на институционалния капацитет и капацитета за усвояване, не могат да се предвидят съществени промени в използването на ресурсите. За да бъдат ефективни програмите за наваксване, е необходимо също така да се рационализират и опростят процедурите и да се промени подходът на междинните звена. Необходимо е да се опрости политиката на наваксване, да се направи по-ясна, по-прозрачна и по-близка до гражданите;

39. отбелязва, че ромите, които са особено засегнати от изключване и които се възползват от правото си на свободно движение, за да живеят и/или работят в други държави членки, често се сблъскват с дискриминация и експлоатация там. КР подчертава значението на транснационалното сътрудничество на национално, регионално и местно равнище, за да се предотврати трансграничната организирана експлоатация;

40. призовава да се разгледа възможността за приоритетно използване на други техники за подпомагане (приоритетни проекти, процедури на договаряне, глобални субсидии, нормативна подкрепа) вместо на програми за възлагане на обществени поръчки, които създават неравнопоставени условия на конкуренция по отношение на подкрепата за програмите за интеграция;

41. предлага да се спре използването на общото наименование „роми“, тъй като то не признава многообразието сред хората с ромски произход. Вместо това предлага да се възприеме изразът „хора с ромски произход“;

42. препоръчва държавите членки да осигурят, в допълнение към подходящите професионални гаранции, непрекъснато и безпрепятствено финансиране за доказано успешни инициативи за социално догонване и проекти в тази сфера. В действителност се оказва, че множество вече успешни проекти са успели да получат ново финансиране едва след като са били представени като безпрецедентни иновации и развития. От съществено значение е също така да се осигури непрекъснато финансиране за ефективните проекти, осъществявани от организации на гражданското общество без собствени средства, активи или финансови резерви;

43. счита, че е особено важно ромските организации, ангажирани с интеграцията, да имат възможност постепенно да увеличат своя капацитет в съответствие с принципа на постепенно развитие и растеж. Би трябвало да бъде възможно и изпълнението на първоначални проекти, които се нуждаят от ограничени средства, така че най-необлагодетелстваните населени места също да могат да поемат по пътя към съзнателно развитие на интеграцията на ромите. Този процес трябва да бъде ускорен и подкрепен от програма за подготовка на проекти и да се осъществява с подкрепата на наставници;

44. подчертава, че финансирането на националните стратегически рамки изисква и интегриран подход на различните фондове за развитие; Добре е да се постави акцент върху необходимостта от по-ефективна координация на проектите за развитие на инфраструктурата и човешкия капацитет, така че ресурсите на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския социален фонд (ЕСФ) да бъдат достъпни съвместно в рамките на програми за интегрирано развитие за сложните проекти, насочени към укрепване на социалното сближаване. Координацията на тези ресурси изисква разработването на подходящи инструменти за изпълнение, които да подкрепят стратегическия подход;

45. приветства, по-специално, факта, че в Плана за действие на ЕС срещу расизма за периода 2020—2025 г. Европейската комисия е поела ангажимент да служи за пример като институция, чрез предприемане на мерки за значително подобряване на представителността на своя персонал благодарение целенасочени мерки за набирането и подбора на персонал. При изпълнението на тези мерки Европейската комисия ще следи за прилагането им и по отношение на ромите, и призовава другите институции на ЕС да предприемат инициативи за насърчаване на многообразието и интеграцията на работното място. КР подкрепя този подход и счита, че той се прилага и за самия него;

Ролята на местните и регионалните власти

46. обръща внимание на правителствата на държавите членки върху факта, че е целесъобразно местните и регионалните власти да участват в изготвянето на националните стратегически рамки относно ромите. Те са най-близките до ромите организации, стоят на първа линия в борбата с възникващите проблеми и разполагат с истински средства за действие и реални ресурси за подобряване на положението;

47. изтъква отново, че местните и регионалните власти са равнището на управление с най-много отговорности за интегрирането на ромското население и би трябвало да подкрепят тяхното приобщаване в непокровителствен възходящ подход;

48. призовава за създаването и функционирането във всички държави членки на местни и/или регионални форуми за обмен, които да наблюдават прилагането на националните стратегически рамки, за да се укрепи диалогът и да се гарантира определено равнище на сътрудничество. Само доказани работни отношения между всички заинтересовани страни могат да доведат до ефективна интеграция, а укрепването на децентрализирания подход гарантира по-ефективно изпълнение на програмите;
49. препоръчва местните органи в населените места с ромски общности да подкрепят програмите за развитие на местните общности, които предоставят на съответните ромски групи и малки общности достъп до основните практически знания, чието владение е необходимо за ежедневието;
50. настоятелно призовава местните и регионалните власти да направят така, че в медиите, които те ръководят, да се публикува съдържание, което осъжда предрасъдъците по отношение на ромите;
51. обръща внимание на местните и регионалните власти върху факта, че разпространението на знания за ромската история и култура и насърчаването на межкултурното обучение могат ефективно да намалят расизма.

Брюксел, 5 февруари 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — „Ново Европейско научноизследователско пространство (ЕНП) за научни изследвания и иновации“

(2021/C 106/07)

Докладчик:	Christophe CLERGEAU (FR/ПЕС), член на Регионалния съвет на Пеи дьо ла Лоар
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Ново ЕНП за научни изследвания и иновации COM(2020) 628 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. припомня заключенията от становището си на тема „Хоризонт Европа“: Девета рамкова програма за научни изследвания и иновации“, в което:

- „призовава да се отчете реално разпределението на високите постижения във всички държави членки и в регионите на ЕС с оглед на подобряване на нивото на високите научни постижения на Европа като цяло, а не само на няколко големи градове и региони;
- изразява силно съжаление поради факта, че все още не се вземат под внимание местното измерение на високите научни постижения, приносят на регионалните екосистеми и хъбове за иновации към динамиката на Съюза;
- призовава настоятелно за пълноценното участие на местните и регионалните власти в стратегическото планиране [...] и отчитането на стратегиите за интелигентна специализация в рамките на програмата;
- счита, че е необходимо при оценката на програмите и проектите да се отчита териториалното въздействие като съставен елемент на понятието за оценка на въздействието“;

2. приветства дадената от това съобщение възможност за предлагане на съгласувана стратегия за мобилизиране на всички заинтересовани страни, с цел да се укрепят усилията на Европа в областта на научните изследвания и иновациите; признава обаче липсата на баланс в съобщението, в което Европейското научноизследователско пространство (ЕНП) е поставено твърде категорично в контекста на продължаването на програмата „Хоризонт Европа“ в ущърб на другите елементи, които следва да бъдат взети под внимание;

3. подкрепя предвидените в съобщението амбициозни инициативи, които ще допринесат за осигуряване на капацитет на Европа за справяне със световните предизвикателства, пред които е изправена, и биха могли да променят научноизследователската среда и да дадат възможност за укрепване на Европа посредством развиване на знанията. Научните изследвания и иновациите (НИИ) трябва да играят ключова роля, която да позволява оказването на съдействие по време на екологичния, цифровия, социалния и икономическия преход, пред който Европа е изправена. Тези политики трябва също така да помогнат на Европа да преодолее изпитанието, свързано с COVID-19, както е показано в текущия план за действие ERAvsCorona (ЕНП срещу коронавируса);

4. приветства новия акцент, който Комисията поставя върху привличането на гражданите за участие в разглеждането на въпроси в областта на научните изследвания и иновациите; призовава това участие да се осъществява при зачитане на академичната свобода на всеки етап от определянето, прилагането и проследяването на тези политики и да не се свежда само до „хвърляне на светлина“ или „информиране“ на гражданите, които, напротив, желаят да участват активно в тях; счита, че това участие се организира на първо място на местно равнище и че градовете и регионите са ключови участници в улесняването и развитието му, като играят важна роля в процеса на ориентиране на научноизследователската и развойната дейност спрямо ценностите, нуждите и очакванията на обществото. Така съвместното проектиране и съвместната отговорност за процеса и резултатите от научните изследвания и иновациите могат да бъдат улеснени от регионалните и местните участници, като по този начин се постига по-добро възприемане и приемане на научните изследвания и иновациите от обществото. Градовете и регионите предоставят също важни ресурси за привеждане в действие на програмата за отворена наука в по-широкия смисъл, която е от съществено значение за развитието на ефективно европейско научноизследователско пространство;

5. приветства желанието на Комисията разходите за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) да достигнат 3 % от БВП и да се постави цел публичният принос през 2030 г. да бъде в размер на 1,25 % (спрямо 0,81 % понастоящем), но иска да узнае какъв е начинът за постигане на тези цели, след като в плана за възстановяване не са предвидени значителни разходи за НИИ и е налице отказ например от предложената от Комисията програма „ЕС в подкрепа на здравето“;
6. изразява съжаление, че въпреки че един и същ комисар отговоря за политиките в областта на научните изследвания, иновациите, обучението и младежта, не е било възможно да се предложи нов подход за „Европейско пространство за образование и научни изследвания“; припомня необходимостта от хоризонтален подход към тези въпроси, по-специално във връзка с регионалните политики; изразява надежда, че съобщението относно всеобхватния подход към научните изследвания, иновациите, образованието и младежта, обявено от Комисията в работната ѝ програма за 2021 г., ще върви в тази посока;
7. подчертава, че това съобщение представлява само отправна точка, тъй като трябва да доведе до нови конкретни действия, от една страна, и до приемането на „Пакт за научни изследвания и иновации“, от друга; отправя искане да бъде включен в изготвянето на тези нови етапи; призовава този пакт да бъде повод за защита на академичните и университетските свободи, свободата на изразяване на преподавателите, изследователите, учащите се, интелектуалците и тяхното свободно движение в рамките на Съюза, а също така и между Съюза и всички страни партньори; във връзка с това счита, че политиката на международно сътрудничество в рамките на ЕНП ще трябва да съответства на същите тези принципи, и изразява загриженост относно бързото влошаване на академичните свободи в много държави по света;
8. посочва, че за ефективното прилагане на политиките е от съществено значение да се осигури подходящ контрол и мониторинг на иновациите и научните изследвания. във връзка с това припомня становището относно „Регионален сравнителен доклад за иновациите и въздействието му върху регионалните политики, ориентирани към местните условия“, в което се посочва, че регионалните иновационни стратегии са основен инструмент за сравняване на резултатите от изпълнението на регионалните политики в областта на иновациите и че тяхното влияние върху процеса на вземане на решения на регионално равнище следва да бъде засилено с цел подобряване на регионалните иновационни екосистеми и интелигентната специализация;
9. приветства напредъка, осъществен с това съобщение, което предлага по-стратегическо виждане за партньорството между Комисията и държавите членки чрез включване в него на регионалните и местните власти, които често имат правомощия за насърчаване на тези политики, по-интегриран подход към въпросите на научните изследвания и иновациите, както и по-добро отчитане на целите, които трябва да се постигнат с тези политики, и на тяхното въздействие върху обществата ни; приветства също така факта, че в това съобщение се проучва подход, основан на по-приобщаващо многостепенно управление, и че посредством центровете в рамките на ЕНП (ERA hubs) се предлага концепция, която позволява да се признаят по-добре ролите на регионалните екосистеми и центровете за иновации, укрепват се елементи на координация с аспектите, свързани с висшето образование, цифровото образование и умения, и се поема ангажимент за по-приобщаващо Европейско научноизследователско пространство, като се улесняват достъпът до високи научни постижения и споделянето на резултатите;
10. подчертава значението на развитието на икономиката на споделянето и разпространението на знания. Концепциите и практиките за разпространение на резултатите — идеи, познания, методологии, прототипи, изобретения и други подобни резултати от знанието — от научноизследователските и иновационните програми и проекти следва да бъдат финансирани, за да бъдат преоткрити, да станат достъпни и да могат да се използват активно в цяла Европа;
11. подкрепя предложението за изготвяне на приобщаващи планове в сферата на равенството между жените и мъжете с цел насърчаване, в областта на научните изследвания и иновациите, на препоръчаното от ЕС равенство между половете, и призовава за включване на градовете и регионите в изготвянето на тези планове. с оглед на това припомня, че дейност 12 на новото ЕНП се отнася за „равенството между мъжете и жените за укрепване на провъзгласеното от Европа равенство между половете в областта на научните изследвания и иновациите“, и подчертава необходимостта от премахване на неравнопоставеността между половете в контекста на цифровия преход и иновациите, като се насърчава по-голямо участие на жените в образованието и заетостта в областта на НТИИМ и ИКТ;
12. приветства по-специално факта, че Европейският комитет на регионите е споменат изрично като важен участник в Европейското научноизследователско пространство във връзка по-специално с „платформата за обмен на знания“ и инициативата „Науката среща регионите“;
13. възразява въпреки това срещу подход на управление, при който отношенията между Комисията и държавите членки продължават да заемат централно място, а градовете и регионите обикновено се превръщат в обект на публичното действие вместо в негови активни участници, и при който местните и регионалните проблеми се оставят на държавите членки; по тази причина отново призовава за пълно признаване на градовете и регионите като заинтересовани страни, които трябва да бъдат привлечени за участие в разработването, прилагането, наблюдението и оценката на европейските политики в областта на научните изследвания и иновациите в съответствие с принципа на „активна субсидиарност“⁽¹⁾;

(1) COM(2018) 703.

Нов подход за Европейското научноизследователско пространство

14. подчертава важността на позициите, разработени от Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (ERAC) ⁽²⁾ (17.12.2019 г.) и от Мрежата на европейските региони за изследователска дейност и иновации (ERRIN) ⁽³⁾, и защитава нов подход за ЕНП, при който се преминава:

- въз основа на подхода на „Хоризонт Европа“, основан на високите научни постижения, към подход, съчетаващ високите постижения на научните изследвания и знанията за изграждане по-специално на европейска водеща роля в областта на устойчивия растеж и процеси на преход към нови модели;
- от научноизследователски стратегии към стратегии за знания, предлагащи интегриран подход на научни изследвания, иновации, образование и компетенции, в който се включват широк кръг заинтересовани страни — университетите, промишлеността, различните равнища на публичния сектор, гражданите и гражданското общество;
- от европейската рамкова програма и самостоятелни национални политики в областта на научните изследвания към истинска многостепенна рамка за управление и пълно признаване на местното измерение на НИИ в градовете и регионите;

15. предлага да се постави по-силен акцент върху връзката между научните изследвания и предприятията, като същевременно се признава основната роля на местните и регионалните власти за развитието на благоприятна за предприемачеството среда и улесняването на връзките за трансфер на знания: спонсориране на фундаменталните научни изследвания от предприятията, насърчаване на научното предприемачество, в съответствие с изискванията за прозрачност, частни инвестиции, подкрепа за предприятията да развият своите иновации;

16. призовава, в контекста на създаването на „Платформата за таланти в рамките на ЕНП“, да се уточни по-добре начинът, по който Комисията възнамерява: а) да осигури приемственост с инициативата EURAXESS и Стратегията за човешките ресурси в областта на научните изследвания (HSR4R), които бяха разработвани до момента с цел улесняване на мобилността на изследователите и тяхното професионално развитие, за да се допринесе за създаването на единен пазар за знания, научни изследвания и иновации; и б) да насърчава признаването на научноизследователския персонал за тези инициативи и да популяризира механизми за подкрепа на регионите, ангажирани с привличането и задържането на таланти, стратегията HRS4R и подкрепата за нуждите на институциите и изследователския персонал;

17. подчертава необходимостта да се работи, като се проявява добра солидарност на местно/регионално равнище и като се предоставят инструменти, които позволяват на местните и регионалните власти да играят първостепенна роля, като например механизма за подкрепа в областта на политиките, полезните взаимодействия между регионалната политика и „Хоризонт Европа“, както и отличието за високи постижения. От съществено значение е да се улесни достъпът до информацията и данните, за да се увеличат полезните взаимодействия и взаимното допълване между фондовете на ЕС и да се даде възможност на различните държавни органи да работят в по-тясна координация;

18. призовава да се поясни понятието „високи постижения“, като се направи ясно разграничение между високите научни постижения, високите постижения по отношение на въздействията, които са тясно свързани с взаимодействието между науката и екосистемите за иновации, по-специално местните и регионалните, и високите постижения на самите екосистеми посредством техните специфични области на високи научни постижения, но и посредством техните стратегически и координационни способности ⁽⁴⁾;

19. предлага, като същевременно още веднъж изцяло потвърждава значението на действията за подкрепа на високите научни постижения, по-специално в рамките на програма „Хоризонт Европа“, като цел, допълваща ЕНП, да се признае изцяло и наличието на висококачествена наука във всички градове и региони на Съюза, която да може да бъде мобилизирана, с цел да се активизират иновациите и да се помогне на обществото и на предприятията да преодоляват предизвикателствата, свързани с целите за устойчиво развитие, и да се изправят срещу настоящите кризи;

20. приветства факта, че Европейската комисия улеснява инвестициите и реформите, насочени към приоритетите на ЕС, особено екологичната и цифровата трансформация, които станаха от основно значение след кризата с COVID-19;

⁽²⁾ Становище на ERAC относно бъдещето на Европейското научноизследователско пространство (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-1201-2020-INIT/en/pdf>, на английски език).

⁽³⁾ Препоръки на ERRIN за бъдещето на Европейското научноизследователско пространство (https://errin.eu/system/files/2020-06/200608%20ERRIN_recommendations_for_the_future_of_the_European_Research_Area_approved.pdf, на английски език).

⁽⁴⁾ Така според Европейската асоциация на университетите „Excellence is not limited to highly cited publications but needs to be based on the many and diverse contributions of the research community, notably including Open Science practices, citizen engagement, and impact on society.“ (Високите постижения не се ограничават до най-често цитираните публикации, а трябва да се основават на множество и разнообразни приноси на научноизследователската общност, по-специално на практиките на „отворена наука“, ангажиране на гражданите и въздействие върху обществото.)

21. призовава в ЕНП да се насърчават връзките, които следва да се изградят между стратегиите за интелигентно специализиране, приоритетите на ЕНП и тяхното всеобщо прилагане; призовава също така ЕНП да допринесе за един по-добър баланс между необходимите високи постижения на науката, от една страна, и от друга — неотложната необходимост от преодоляване на разликите при постигането на резултати в областта на научните изследвания и иновациите между държавите, регионите и градовете в ЕС;

ЕНП, интелигентни специализации и регионална политика

22. счита, че едно ново ЕНП следва да бъде повод за пълно признаване на ролята на интелигентните специализации и техния колективен и предприемачески процес като един от стълбовете на настоящите и бъдещите европейски резултати в областта на научните изследвания и иновациите; подчертава, че интелигентните специализации обединяват местните и регионалните власти, научноизследователските институции, частния сектор и гражданското общество и помагат на регионите да получат конкурентно предимство, стимулират частните инвестиции и създават работни места; подчертава освен това ключовата роля на регионите в европейската стратегия за интелигентна специализация и необходимостта от запазване на специфичния подход на регионалните стратегии за интелигентна специализация, включително там, където съществуват и национални стратегии за интелигентна специализация; във връзка с това предлага да се осъществи кръстосано и динамично картографиране на разпределените високи научни постижения и на интелигентните специализации в партньорство между регионите, държавите членки и Европейския съюз; предлага също така да се вземе предвид необходимото преминаване от S3 към устойчиви стратегии за интелигентна специализация (S4) и към по-добро използване на четворната спирала, което дава възможност обществото да стане участник в стратегията;

23. подчертава колко е важно въз основа на това картографиране да се допринесе за създаване на мрежа на регионалните интелигентни специализации, които се основават на високи научни постижения, и да се улесни сътрудничеството между регионите както чрез Interreg и по-специално неговото направление „междурегионални инвестиции в иновации“, така и в рамките на „Хоризонт Европа“ посредством конкретни колективни проекти и посредством цялата програма, по-специално втория стълб, по-специално в рамките на „мисиите“ и на „европейските партньорства за иновации“ и в хоризонталната част „Укрепване на европейското научноизследователско пространство“; подчертава колко е важно градовете и регионите да участват в управлението на „мисиите“ и „партньорствата“;

24. подкрепя целта на Комисията да направлява разработването на технологични пътни карти заедно с промишлеността с цел включване на инвестиционни програми в полза на научните изследвания и иновациите, но изразява учудване, че те се отнасят само за държавите членки и промишлеността в рамките на европейски партньорства, планирани в рамките на „Хоризонт 2020“; припомня, че тази дейност трябва да се извършва, като се вземат предвид интелигентната специализация на регионите и ролята на регионалните екосистеми и центрове за иновации, които структурират също промишлените вериги за създаване на стойност;

25. отново потвърждава призиванието на градовете и регионите да бъдат партньори в разработването и свързването в мрежа на научноизследователските и технологичните инфраструктури и в програмата „Европейски стратегически форум за научноизследователски инфраструктури“; припомня важната им роля за възникването, активизирането и оползотворяването на тези инфраструктури⁽⁵⁾; освен това отново подчертава, че местните и регионалните власти са основни действащи фактори при създаването на ефективни регионални екосистеми и центрове за иновации⁽⁶⁾;

26. предлага да се премине към договори за партньорство между регионите, държавите членки и ЕС, да се мобилизират всички заинтересовани страни около споделени цели в областта на научните изследвания, иновациите и висшето образование, и цифровото образование и умения, както и около планове за подпомагане на сферите на интелигентна специализация, включващи всички политики на ЕС, без да се ограничават до правилата за мобилизиране на ЕФРР. Това би могло да бъде предмет на пилотно действие;

27. припомня, че мобилизирането на средства от ЕФРР за научни изследвания и иновации се е увеличило значително през програмните периоди до над 100 милиарда евро за периода 2014—2020 г. и че през същия период финансовата мобилизация на градовете и регионите по линия на собствените им бюджети е достигнала равнище, което като цяло представлява почти два пъти повече от обема на Европейската рамкова програма за научни изследвания. Тези данни подчертават предизвикателствата, свързани с координацията между европейските, националните, местните и регионалните политики, както и предизвикателствата във връзка с полезните взаимодействия между инструментите за намеса;

⁽⁵⁾ Становище на Европейския комитет на регионите — Научноизследователски инфраструктури — бъдещето на Европейското научноизследователско пространство (ЕНП) от регионална и трансгранична перспектива (ОВ С 39, 5.2.2020 г., стр. 68).

⁽⁶⁾ Становище на Европейския комитет на регионите относно „Обновена Европейска програма за научни изследвания и иновации — шансът на Европа да определи своето бъдеще“ (ОВ С 168, 16.5.2019 г., стр. 4).

28. изразява тревога във връзка с установения ограничен напредък в областта на полезните взаимодействия, по-специално поради забавянията, засягащи развитието на нормативната уредба в областта на държавните помощи; припомня призива си „всички мобилизирани средства за съфинансиране на действие или програма за действие въз основа на „Хоризонт Европа“ да бъдат обвързани с правните норми, които се прилагат към тази програма, по-специално тези, свързани с държавните помощи“⁽⁷⁾, и отново потвърждава разбирането си за полезните взаимодействия като доброволно създадени сътрудничества в съответствие с „петорен“ принцип: съгласуваност, допълняемост, съвместимост, съвместно изграждане, признаване на колективи от местни участници⁽⁸⁾; отново подчертава нуждата от ефективен подход на съвместно изграждане и от управление на евентуалните прехвърляния на средства от страна на управляващия орган;

29. счита, че предвид тези елементи е необходимо пълно приобщаване на градовете и регионите във Форума за преход на ЕНП както поради предизвикателствата, свързани със сътрудничеството и координацията, които трябва да бъдат преодолявани, така и поради ролята на местните участници в разгръщането на програмата за трансформация във връзка с кризите и преходите;

Принос на регионалните екосистеми и центровете за иновации към динамиката на Европейското научноизследователско пространство

30. препоръчва мониторинга и разработването на добрите местни или регионални практики като част от изготвянето на критериите за изпълнение на благоприятстващото условие на стратегиите за интелигентна специализация, посочени в Регламента за общоприложимите разпоредби за структурните фондове. Следва да се припомни, че доброто управление на националните, регионалните или местните стратегии за интелигентна специализация трябва да бъде част от процеса на изготвяне на регионалните програми по ЕФРР, при което всеки местен или регионален орган трябва да представи напредъка, постигнат при изпълнението на неговите стратегии S3, включително, наред с другото, приетите мерки за международно сътрудничество. Това е отлична възможност за разработване и разпространение на добри практики, например чрез платформи като „Науката среща регионите“ или Платформата за обмен на знания (ПОЗ);

31. подкрепя ентузиазирано концепцията за „център в рамките на ЕНП“ (ERA hub), като има предвид, че това е възможност за институционално признаване и придаване на конкретна форма на понятието за регионална екосистема и център за иновации, което Комитетът насърчава от няколко години, както и за пълно признаване на ориентирания към местните условия подход (place-based approach) на науката и иновациите; отправя искане за бързо прилагане на това предложение и предлага да се използва платформата за обмен на знания (ПОЗ), за да се уточнят спецификациите му и да се улесни стартирането на пилотни проекти. Освен това приветства намерението на Комисията да постави тази инициатива, в сътрудничество с КР, на стратегическо равнище, като насърчава полезните взаимодействия между инструментите за научни изследвания и иновации, образование, повишаване на квалификацията, преквалификация и обучение, и мобилизира кохезионните фондове; призовава тази инициатива да не се ограничава единствено до целта за улесняване на достъпа до високи постижения;

32. обръща внимание на няколко опасности, които следва да се избягват: в обсъждането, което следва да се проведе, трябва да се вземе под внимание опитът на „цифровите центрове“ или на Европейския институт за иновации и технологии, но центровете в рамките на ЕНП не трябва да се ограничават до тези еталони, нито до организиране на „свързано пространство за знания“, което да е съсредоточено единствено върху обмена на добри практики и разпространението на знания, освен това Европа няма нужда от „център на центровете“; центровете в рамките на ЕНП не трябва да се ограничават до инструмент, посветен на намаляването на разделението в областта на иновациите, освен това те не трябва да служат за извеждане на преден план за пореден път единствено на университетите от световна класа, които вече получават много голяма подкрепа от държавите членки и рамковата програма;

33. вместо това предлага в центровете в рамките на ЕНП да се признаят колективи от участници, регионални (или междурегионални) екосистеми и центрове за иновации, които биха се характеризирали със следните кумулативни критерии:

- наличие на стратегия за знания, в която се предлага интегриран подход за висшето образование, цифровото образование, ученето през целия живот (включително повишаването на квалификацията и преквалификацията), научните изследвания и иновациите;
- приобщаване на всички заинтересовани страни по модела на четворната спирала, при който се акцентира върху включването на гражданите и местните публични участници, излъчени от демократична система;
- способност за колективна координация, определяне на стратегия и споделено вземане на решения във връзка с приемането на приоритетите и разпределянето на ресурсите;

⁽⁷⁾ Становище на Европейския комитет на регионите — „Хоризонт Европа“: Девета рамкова програма за научни изследвания и иновации (ОВ С 461, 21.12.2018 г., стр. 79).

⁽⁸⁾ Становище на Европейския комитет на регионите — Местното и регионалното измерение на „Хоризонт 2020“ и новата рамкова програма за научни изследвания и иновации (ОВ С 342, 12.10.2017 г., стр. 1).

- постигане на икономически и социални резултати по отношение на местното въздействие във всички области: обучение, иновации, създаване на работни места и на предприятия, услуги, предоставяни на предприятията, на публичните служби и на неправителствения сектор, принос към преходите, социални и културни иновации, социално сближаване, активно гражданство и културно творчество (като се използва по-специално „сравнителният доклад за иновациите“⁽⁹⁾);
- присъствие в рамките на интелигентните специализации, към които принадлежат центрите в рамките на ЕНП, на области на високи научни постижения на европейско и международно равнище или на такива, които се вписват в траектория, позволяваща да се достигне бързо и надеждно до това равнище;
- участие в тематични междурегионални или европейски мрежи и партньорства за интелигентна специализация;
- предишно участие в европейските програми в областта на научните изследвания, обучението и европейската мобилност на изследователи и учачи се;

34. счита, че тези центрове в рамките на ЕНП следва да се подкрепят пряко от ЕС, в това число финансово, в рамките на партньорство, основаващо се на три стълба:

- признаване на тези центрове в рамките на ЕНП от страна на ЕС като важна опора за постигане на целите на Европейския съюз и прилагане на свързаните с тях политики; това означава центрите на ЕНП да се вземат предвид както при провеждането на „Форума на ЕНП за преход“, така и при стратегическото планиране в рамките на „Хоризонт Европа“;
- европейска подкрепа за засилване на основните поддържащи функции (стратегия, координация, европеизация, интернационализация, обучение, привличане на таланти, иновации и трансфери) и улесняване на достъпа до различни европейски програми, една от които е „Хоризонт Европа“;
- поемане на ангажимент от заинтересованите страни, участващи в центрите в рамките на ЕНП, да укрепват техния стратегически капацитет и качеството на интелигентните специализации, да засилват участието им в мрежите и програмите на ЕС и да развиват сътрудничества в европейската мрежа на центрите в рамките на ЕНП;

35. изразява желание като центрове в рамките на ЕНП да могат да бъдат признати най-малко между 50 и 100 обекта в Европа и тази мрежа да бъде широко отворена по-специално за нововъзникващите екосистеми от ЕС-13 и най-неблагоприятелстваните региони;

36. подчертава решаващата роля на градовете и регионите като инициатори и организатори на проекти за широко сътрудничество за обществени иновации с цел справяне с обществените предизвикателства. Центровете в рамките на ЕНП следва да служат като инструменти за развиване на необходимите компетентности и практики за ускоряване на този напредък;

37. подчертава, че мрежата на центрите в рамките на ЕНП би могла да се превърне в отлична рамка за стимулиране на възникването на колективни проекти в областта на научните изследвания и иновациите, обединяваща чрез подход от долу нагоре няколко регионални екосистеми и центрове за иновации. Тези обединения биха могли да мобилизират ползотворно правния инструмент на съфинансираните действия (Cofund actions), предвиден в „Хоризонт Европа“, който може да се използва също така в рамките на втория стълб и е идеално средство за развиване на полезни взаимодействия между рамковата програма, регионалната политика и бюджетите на градовете и регионите;

Кризата с COVID-19, различията в областта на иновациите, разпространение на високите постижения: сближаването в центъра на ЕНП

38. отправя предупреждение във връзка с последиците от настоящите кризи върху най-уязвимите и най-засегнатите райони и припомня, че икономическата и финансова криза от 2008 г. доведе до срив на инвестициите в научни изследвания и иновации в определени региони, по-специално в южните държави. Във връзка с това Комитетът настоява планът за възстановяване „Next Generation EU“ и следващата многогодишна финансова рамка да подкрепят по-силно висшето образование, цифровото образование, ученето през целия живот (включително повишаването на квалификацията и преквалификацията), научните изследвания и иновациите с оглед постигане на целите на ЕНП, както и в този контекст програмата „React EU“ и Фондът за справедлив преход също да бъдат мобилизирани в съответствие с приетите от регионите оперативни програми и техните стратегии за интелигентна специализация, които се нуждаят от по-голяма подкрепа за възстановяване, преди да постигнат устойчивост;

⁽⁹⁾ Становище на Европейския комитет на регионите — Регионален сравнителен доклад за иновациите и въздействието му върху регионалните политики, ориентирани към местните условия (ОВ С 440, 18.12.2020 г., стр. 87).

39. призовава Комисията да обясни как, в настоящия контекст и без засилена подкрепа, държавите членки, чието равнище на инвестиции в научни изследвания и иновации е под средното за Европа, биха могли да постигнат целта за увеличаване на тези инвестиции с 50 % през следващите 5 години — цел, която Комитетът подкрепя;

40. отбелязва, че ЕНП е разпокъсано: финансовите средства от ЕС не са достатъчни за финансиране на сътрудничеството между регионалните екосистеми за иновации и резултатите от научните изследвания се споделят рядко с широката общественост и с останалите региони дори в рамките на една и съща държава членка; едновременно с това изразява съжаление, че от наднационалните програми за научни изследвания и иновации по традиция се възползват малки и относително „затворени“ мрежи от престижни университети, научноизследователски центрове, големите индустрии и региони, обхващащи столица, които в много случаи вече са участвали в предишните издания на рамковата програма или разполагат със силно присъствие в Брюксел;

41. споделя констатацията, че напредъкът в изграждането на ЕНП се е забавил и че все още съществуват големи различия между държавите и регионите, както е посочено в Доклада за напредъка на ЕНП за 2018 г. Сближаването на европейските, националните и регионалните системи за научни изследвания и иновации е недостатъчно, което води до вредна концентрация на институциите с високи постижения в областта на научните изследвания и иновациите, която се наблюдава навсякъде в Европа и води до изоставянето на цели региони. Това, между другото, води и до небалансирана среда за мобилност и движение на знания, което противоречи на политическите цели на ЕНП;

42. счита, че тези констатации са споделяни широко и редовно изразявани, но не е извлечена никаква политическа поука, както и че текущите бюджетни решения, ако останат в настоящия си вид, няма да позволят да се облекчат тези недостатъци, ще превърнат дискурса относно намаляването на разликите в областта на иновациите в напразно пожелание, а средствата за разпространение на високите постижения и за разширяване на участието в инструментите ще бъдат недостатъчни и неспособни да постигнат предвидените политически цели.

Брюксел, 5 февруари 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Нов старт за секторите на културата и творчеството

(2021/C 106/08)

Докладчик: Giuseppe VARACALLI (IT/Renew Europe), общински съветник от Gerace (RC)**ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва, че пандемията от COVID-19 показва особено ясно, че културата от една страна според общата представа може да представлява голямо предимство за социалното, икономическото и устойчивото развитие на Европа. От друга страна ясно откроява положението на секторите на културата и творчеството. Като се има предвид, че понятието „сектори на културата и творчеството“ е неопределено, и че разграничаването на публично финансирани или субсидирани изкуства и култура и съответно създатели и творци на свободна практика е толкова неясно, колкото и границите на самия сектор, тук се обръща внимание по-специално на лица, които по принцип не получават или получават малко подкрепа от публичните органи. Този сектор се състои до голяма степен от малки предприятия, независими творци и други лица на свободна практика в областта на творчеството, определя се като уязвим и често несигурен сектор и е един от най-силно засегнатите от кризата с пандемията, както беше подчертано от КР в резолюцията му относно приоритетите за периода 2020—2025 г.;
2. припомня, че сред предпоставките за секторите на културата и творчеството (СКТ) е „събирането на хора“, а именно подлежат на колективно ползване, поради което те са обект на „локдауна“, а той все още не е приключил за някои категории и за свързаните с тях дейности, и това води до сериозни икономически загуби и съкращаване на работни места. При все това тези сектори са неразривно свързани с напредъка, научните изследвания и растежа, както и материалното и нематериално културно наследство на ЕС. Насочва вниманието към факта, че работещите в сферата на изпълненията на живо са сред категориите, които са най-силно засегнати от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19. За тези хора и семействата им съществува риск вече да нямат никакъв доход и да не могат да оцелеят. Призовава европейските институции и националните правителства да подкрепят работещите в този сектор, като гарантират, че средствата на програма „Творческа Европа“ достигат до сектора на културата и творчеството във всички му форми, както и до всички, които участват в дейността му, независимо от вида на заетостта им и като намерят начин, заедно с държавите членки, тази подкрепа да бъде предоставяна под формата на минимален доход за издръжка;
3. подчертава, че съгласно член 6 и член 167 от Договора за функционирането на Европейския съюз в областта на културата ЕС разполага с компетентност да предприема действия за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки. В съответствие с принципа на субсидиарност КР подкрепя инициативите на ЕС в тази област на компетентност, тъй като те показват значителното транснационално и европейско измерение на този сектор. Местните и регионалните власти разполагат с важни правомощия за насърчаване на културния и межкултурния диалог, но в разгара на предизвиканата от пандемията криза на тях се налага също да координират многоизмерните местни и регионални мрежи в сектора на културата, в които са привлечени за участие всички основни заинтересовани страни. Настоящото становище се изготвя в съответствие с изложеното в Годишния регионален и местен барометър на ЕС;
4. подчертава значението на това, изкуството и културата да бъдат свободни и независими, като набляга на присъщата стойност на културното и художественото творчество и същевременно подчертава, че те трябва да бъдат подкрепяни като основни и съществени фактори за укрепването на европейската идентичност и за изтъкване на нейната социална функция, и отправя призив културата и изкуството да могат да играят по-важна роля в дебата относно бъдещето на ЕС, като се гарантира, че през следващия програмен период СКТ ще се разглеждат като приоритет на национално равнище чрез синергии с други политики и структурно финансиране;
5. предлага непрекъснат диалог с организациите на СКТ, за да може да се развият лесно използвани системи за подкрепа, което води до мобилизиране, насърчаване и образованието в рамките на една динамична териториална екосистема: чрез създаване на *ad hoc* фондове за изграждане на мрежи, които регулират мобилността на културните дейци, като се укрепват специалните канали и ИТ платформи, на които могат да се съхраняват профили за изяви на артисти, асоциации, културни дейци и др., за да се насърчава дейността им в международен мащаб (както това става с Eurorass), публикуването на всички обяви, мерки и съответни и адаптирани действия, което да дава възможност на отделните артисти и операторите от сектора за опростено използване и достъп, като се има предвид, че СКТ често осигуряват заетост на лица със самостоятелна и несигурна заетост и включват основно малките и средните предприятия (МСП) със стопанска или нестопанска цел;

6. във връзка с това припомня необходимостта да се гарантира още по-добро информиране на регионалните и местните правителства относно мерките и инициативите, осъществявани за СКТ в ЕС, като през този период се въведе засилено наблюдение на СКТ на местно и регионално равнище и се признаят регионалните и местните компетентности в културните политики по отношение на осигуряването на справедливо разпределяне на преките фондове, предназначени за сектора, като териториални институции, запознати по-добре с основните структури. Отправна точка би могла да бъде вече съществуващата платформа <https://creativesunite.eu>, както и пълното оползотворяване на потенциала на националните бюра по програма „Творческа Европа“;

7. припомня колко е важно да се използват и стимулират „цифровите възможности за насърчаване на културата по интерактивен начин и да се достигне до всички групи на обществото, особено младите хора, като бъдещи пазители и популяризатори на културното наследство“⁽¹⁾; Подчертава също необходимостта от увеличено финансиране от ЕС за съфинансиране на тези дейности за цифровизация. Това е още по-важно, в областта на културата като цяло, в условията на настоящата пандемия, която изтъкна съществуващото цифрово разделение, дължало се на географски, икономически и поколенчески причини;

8. Отново потвърждава, че „културата трябва да бъде в основата на международните отношения на ЕС, [...] и се появяват алтернативни форми и подходи. Сред тях е културната дипломация [...]“⁽²⁾. Освен това подчертава, че европейската културна дипломация би трябвало да се съсредоточи върху популяризирането на Европа и нейните държави членки, както и местните и регионалните власти, включително чрез образователния и културния обмен, като се насочи към обществеността и трети държави и по този начин спомага за популяризиране на положителния образ на Европа и нейните държави членки, включително техните региони, като начин за укрепване на идентичността, а с това и за насърчаване на социалното сближаване и диалога. За да може Европа да запази водещата си позиция на различните форми на културно изразяване след COVID-19, е необходимо да се извърши смяна на модела, в който в още по-голяма степен се осъзнава това, което вече притежаваме и което трябва да насърчаваме, включително чрез алтернативни и виртуални средства, но преди всичко творческия потенциал и капацитета за взаимодействие с други сектори (взаимно обогатяване) във всички области на културата и изкуствата. Пандемията от COVID-19 ни накарва да разберем, колко е важно да укрепваме и развиваме културната дипломация на ЕС и да бъдем в състояние с по-голямо предлагане и иновации да се конкурираме на световната сцена, на която се появяват нови сили, включително в областта на културата; особената ситуация, произтичаща от COVID-19, ясно показва значението на изграждането на мрежи и насърчаването на изяви на сценични изкуства, циркове и изложби, като начин за споделяне на проекти, които надхвърлят местните и регионалните граници; за тази цел е необходимо да се създаде мрежа за всеки художествен подсектор, така че през 2022 г. да започнат да се планират турнета и пътуващи представления;

9. същевременно подчертава неотслабващото значение на насърчаването на традиционния достъп до оригиналното наследство, за да се популяризира и съхранява общото художествено, историческо и юдео-християнско наследство на Европа;

10. призовава за популяризиране на покани на Европейския съюз за представяне на предложения които, наред с останалото, предоставят повече подкрепа за проекти, които насърчават социалната роля на културата, експериментирането и иновациите в областта на съвременните визуални изкуства, с които се цели възстановяване на периферните селските или необлагодетелстваните градски райони, училища, болници, приюти и затвори, чрез поощряване на артисти и творци за осъществяването на мащабен европейски културен проект, който, от една страна, да включва съвременен изкуство и новаторство, а от друга — да създава продукти, които могат да си взаимодействат по оригинален, иновативен и емоционален начин с аудиторията, общността, допринасяйки за развитието на нови модели за качество на живота;

11. настоятелно призовава за диалог с отделните държави членки, за да бъдат въведени инструменти за улавяне, в сложната система на СКТ, на различията на многото подсектори, не всички от които се предлагат защита на работниците. Призовава да се помисли за стандартизирана система за социално подпомагане, която да даде възможност за достъп до помощи и субсидии в случай на особени събития, адаптирайки съществуващата система, като я направи по-гъвкава и по-съвременна, предоставяйки нови регулаторни рамки, адекватни на новите механизми за творчество, продукция и разпространение в сектора, като акцентът се постави върху креативността, за да се отдаде признание на професионализма на операторите. Във връзка с това е от съществено значение в състава на служителите, работещи в публичната администрация, да бъдат включени, там където те не са представени, лица с квалификации в областта на драматичното изкуство и други творчески направления, с цел те да могат да допринесат за разработването на хоризонтални програми, обхващащи перспективата на творческата индустрия (актьорско майсторство, аудиовизия и театър);

12. подчертава неотложната необходимост да се гарантира ясна законодателна рамка, която покрива изрично здравето и безопасността на всички културни работници и хора на изкуството в тяхната работна среда, и да се вземат изцяло предвид несигурните условия на труд в СКТ по време на настоящия период на пандемия, през целия период на възстановяване и на последиците от него;

⁽¹⁾ Становище на Европейския комитет на регионите — „Културата в един по-амбициозен Съюз: ролята на регионите и градовете“ (ОВ С 141, 29.4.2020 г., стр. 39).

⁽²⁾ Становище на Европейския комитет на регионите — Към стратегия на ЕС за международните културни отношения (ОВ С 207, 30.6.2017 г., стр. 95).

Връзка с политическите приоритети

13. изразява загриженост за съдбата на СКТ, въпреки хоризонталните и секторните мерки, въведени от началото на пандемията от COVID-19;

14. приветства споразумението относно програмата „Творческа Европа“, постигнато през декември 2020 г. между Съвета и Европейския парламент, по-специално осигурената подкрепа от 2,2 милиарда евро за дейци на изкуството. В това споразумение се признава значението на СКТ и се предвижда значително увеличение за сектор, който ще се нуждае от силно подпомагане по време на фазата на възстановяване;

15. подчертава необходимостта от съсредоточаване върху устойчиви културни дейности, като се насърчава инвестирането без възрастови ограничения в хора на изкуството и други културни работници, които изразяват дадена ценност, например демокрация, отвореност към света, социална интеграция, приобщаване, екологосъобразно отношение, и върху общественото ползване на изкуството, като се насърчава стартирането и възстановяването му чрез програмите на ЕС и улеснения достъп до набор от устойчиви инструменти за финансова подкрепа, като например публични субсидии, рисков капитал и достъп до кредитиране при облекчени условия за погасяване в дългосрочен план;

16. приветства решението за улесняване на участието на малки по мащаб проекти в областта на културата в програмата „Творческа Европа“ чрез постигане на значително опростяване на бюрократичните процедури, най-вече на етапа на кандидатстване; освен това препоръчва да се включат инвестициите в културата от различните фондове на ЕС, като се опростят свързаните с тях процедури и се увеличи, когато е предвидено, възможността за съфинансиране до 80 % за проектите на малките оператори, като се даде възможност за участие за останалата част на фондации, банкови учреждения и институции. За тази цел се присъединява към призива на Европейския парламент за отпускане на „значителни и предимно безвъзмездни средства за секторите на културата и творчеството, за да се гарантира поминъкът на местните общности“ и изразява съгласие относно необходимостта да се заделят „средства за секторите на културата и творчеството в съответствие с техните специфични потребности, но най-малко 2 % от средствата по Инструмента за възстановяване и устойчивост, предназначен за възстановяването“⁽³⁾. Призовава СКТ да бъдат включени в REACT-EU и подчертава необходимостта от интегриране на културата в националните политики за прилагане на REACT-EU и Европейския инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE), като се избегне прехвърлянето на разходите за култура върху бюджетите на градовете и регионите, които вече страдат в периода на пандемията от COVID-19, и призовава за използване на каскадно финансиране, механизъм, който вече е предвиден от Европейската комисия под името „Financial Support for Third Parties“ (финансиране на трети страни);

17. изразява съгласие относно необходимостта от създаване на единен портал на ЕС, който да съчетава информация от всички програми на ЕС, които финансират културното наследство⁽⁴⁾;

18. приветства нарастващия интерес и ангажираност на местните и регионалните власти в цяла Европа за насърчаването на споделени визии и действия в държавите членки. Изразява надежда, че инициативи от вида на подетите в рамките на Хартата от Агридженто⁽⁵⁾, подписана от стотици кметове, от председатели на италиански региони и подкрепена от особено представителни сдружения и Европейския комитет на регионите⁽⁶⁾, могат да се възпроизведат и в други държави;

19. изразява надежда, че секторът на културното наследство може винаги да даде възможност, въпреки ограниченията, предизвикани от пандемията от COVID-19, за участие, устойчивост, защита и иновации — четирите основни стълба, върху които бяха проектирани европейските инициативи на Европейската година на културното наследство, и че с оглед на предизвиканата от COVID-19 криза увеличенията на средствата за „Творческа Европа“ ще станат структурни и те ще се управляват пряко от регионалните власти;

20. счита, че специалистите в областта на културното наследство са в най-добрата позиция да информират общността като цяло за изключителните ползи от културното наследство за икономиката, културата, околната среда и обществото;

⁽³⁾ Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно културното възстановяване на Европа (2020/2708(RSP)).

⁽⁴⁾ Проектодоклад на комисията на Европейския парламент по култура и образование, 2019/2194 (INI).

⁽⁵⁾ Хартата от Агридженто, подписана в Рим на 30 октомври 2019 г., има за цел да насърчава ефикасни политики за по-добро използване на културното наследство на ЕС (<http://www.anci.it/wp-content/uploads/Carta-di-Agrigento-per-una-nuova-Agenda-europea-della-Cultura.pdf>).

⁽⁶⁾ Становище на Европейския комитет на регионите — „Културата в един по-амбициозен Съюз: ролята на регионите и градовете“, параграф 20 (ОВ С 141, 29.4.2020 г., стр. 39).

21. подкрепя идеята за по-голяма роля на творците, артистите, техническия персонал и другите оператори в областта на културното наследство, които не се разглеждат само като „средство“ за засилване на икономиката и конкурентоспособността. В действителност ситуацията с COVID-19 допълнително подчерта необходимостта от интегриране на културата в образователната система по хоризонтален начин в учебните програми. В този смисъл включването на сценичните изкуства в учебните занятия е от първостепенно значение;

22. изразява особена загриженост във връзка с нарастващия недостиг на квалифицирани занаятчии, специалисти по реставрация и експерти в областта на културното наследство. Призовава европейските институции да включат запазването на ценни практики и знания в бъдещите инициативи за опазване на културното наследство;

Конкретно местно или регионално измерение

23. настоятелно призовава, като се гарантира зачитането на допълняемостта и субсидиарността — водещ принцип на ЕС в сферата на културните отношения — за по-активни действия на държавите членки чрез осъществяване на дейности за подкрепа или координиране с цел да се определи европейски стратегически подход за възстановяване на СКТ;

24. признава ролята на местните и регионалните власти като незаменими участници за популяризирането, насърчаването и подкрепата на културните дейности, свързани с музиката, пластичните изкуства, фолклора, сценичните изкуства, аудио-визуалните изкуства и публикациите, културното наследство и други, чрез безвъзмездни средства, които спомагат за подобряване на условията за бенефициерите през месеците на затваряне или намаляване на капацитета на публичните пространства, поради здравните мерки във връзка с COVID-19, но и чрез други мерки за подкрепа, като например безплатното предоставяне на помещения за културни дейности или облекченото използване на публични пространства;

25. припомня, че когато се говори за култура и творчество, невинаги става дума за материални блага; всъщност понякога културата и творчеството се трансформират в нематериалност, превръщайки самия артист в произведение на изкуството, както се случва с песента, танца, жонгльора или цирковия акробат, с музиканта и мима, с актьора и еквилибриста. Всеки от тях допринася за предаване на традиции и обичаи, създава емоции, поражда чувства, популяризира територията, привлича туристи, преодолява всякакви психологически бариери, но понякога не успява да преодолее структурните пречки, които в този момент са засилени от пандемията. Опитът на специалистите в областта на културното наследство е уникално обществено благо, което е от съществено значение за постигането на качество, ценност и устойчивост при защитата и опазването на културното наследство. По отношение на тях са необходими стратегически действия, осъществявани от администрациите — действия, имащи за цел защитата на различните културни екосистеми;

26. отбелязва и призовава за намеса на ЕС, за да се активизира подходящо сътрудничество между държавите членки, за да се подкрепят, насърчат и възстановят множеството категории, свързани със СКТ, които бяха блокирани от пандемията от COVID-19. Всяка от тях притежава различни особености и се нуждае от различни пространства и различни начини за третиране, но всички те допринасят за създаване на възможности за туризъм в териториите, за социалното, икономическо и културно развитие на териториите: някои от множеството примери са културното наследство, материално — с изключително сложното управление на паметници и археологически обекти, в т.ч. подводни, като музеи, архиви и библиотеки, и нематериално — регионалните и местните празненства, гастрономия, занаяти; дейностите за разпространение, от конференции до прояви като европейските столици на културата; сценичните изкуства и представленията, музиката и танците, от операта и цирковите до уличните артисти; творческата индустрия, към която спадат киното, издателската дейност, дизайнът, рекламата, както и радиото и телевизията, графичните изкуства, скулптурата, живописата, архитектурата; културните институции и фондации;

27. настоятелно призовава местните и регионалните власти да използват фондовете на ЕС и различните програми и мерки за насърчаване на отделните творци, особено по-малко известните, но вече работещи в сектора, като създават възможности за събития и обмен, понастоящем и виртуални, които могат да накарат да се прояви разнообразният творчески потенциал, скрит в териториите, като ги направи, както много от тях бяха в миналото, посланици и носители на своята култура. Обединявайки се едни с други, те успяват да дадат единен европейски облик, като понякога запазват своите особености, характерни за различните държави и региони. Настоятелно призовава за насърчаване на активно сътрудничество с националните бюра на програмата „Творческа Европа“ за повишаване на знанията и информацията за териториите, както и за улесняване на сътрудничеството между регионите в рамките на тази програма;

28. категорично подкрепя решението на Съвета и на Европейския парламент за определяне на трансграничното сътрудничество като приоритет за културното направление, засилване на транснационалното сътрудничество и трансграничното измерение на създаването, разпространението и видимостта на европейските произведения, както и мобилността на операторите в областта на културата и творчеството. Изразява готовност да допринесе за изготвянето на „Статут на европейски деец на изкуството“ в сътрудничество с Европейския парламент, като в този контекст отправя искане да се отдели специално внимание на мобилността на творците от най-отдалечените европейски региони. Изразява съгласие с

Европейския парламент относно необходимостта „от защита на заетостта в сектора на културното наследство, за да се подкрепят специалистите реставратори и експертите в областта на културното наследство и да им се предоставят необходимите средства за опазване на обектите на европейското културно наследство“⁽⁷⁾; освен това припомня, че специалистите в областта на културното наследство, които работят в интердисциплинарна и междусекторна среда и съчетават традиционни, творчески и новаторски подходи за опазване на незаменимото наследство на Европа за бъдещите поколения, не трябва да бъдат забравяни; поради това призовава за насърчаване на по-голяма мобилност, като се даде възможност на специалистите в областта на културното наследство да валидират пълния обхват на своите формални и неформални знания и умения;

29. отново потвърждава това, което винаги е било ясно на операторите в областта на културата: градове и територии, които умеят да изгъкват своята история, да разказват за себе си, да се обновяват и преосмислят, като предоставят пространство за леки, творчески и устойчиви икономики, стават привлекателни не само за туристите и тяхната икономическа дейност, но също и за предприятията, които се установяват в тях, за стойността на имотите в тези районите, за баланса между поколенията и културите, в общества, които структурно са вече мултирасови и мултирелигиозни;

30. призовава регионите да положат необходимите усилия в подкрепа на възстановяването, като се отворят за експерименти, като проявяват интерес към нови проекти и идеи, които се разработват главно в настоящия момент, когато възстановяването на СКТ се нуждае от промяна на модела. Възстановяването на градските пространства и територията с простички проекти, които дават възможност за придобиване на лесно и достъпно за всички знание, в това число за отдалечените райони и по-слабо развитите или най-отдалечени региони, чрез интегриране и включване на съществуваща или планирана инфраструктура в региона и осъществяване на защитни и консервационни планове на историческото наследство в тези райони;

31. счита, че е необходимо проектирането на творчески решения за възстановяване, възвръщане на функционалността, реинтерпретация и управление на самите райони, които ще могат да варират от виртуални и нематериални операции в съответствие с контекста, до действия на място от физическо естество чрез използване, например, на визуални, сценични и комуникационни изкуства, както и на приложни изкуства, комуникация, цифрово изкуство и виртуална реалност, като общността се включи чрез дейности, които да стимулират социалното сближаване и развитието на междуличностни мрежи, характеризиращи се с приложимост и устойчивост. Като пример може да се посочи художествения маршрут *Fiumara d'Arte*, преминаващ през различни провинции, по протежение на който са изложени творби на световно известни артисти, които при особени събития се превръщат в катализатори за израстване на нови таланти, които по този начин имат възможността да станат известни. Така се развива местната култура, като се укрепва нейната идентичност и специфика, създавайки уникална незаменима стойност, въз основа на мястото, където културните фактори придобиват значение и на европейско равнище;

32. припомня вече изразените позиции относно инициативата „Европейски столици на културата“, която допринесе за изтъкване на богатството, многообразието и общите аспекти на европейските култури. Счита се за необходимо да се продължи с тази и други инициативи, които подобно на инициативата „Знак на европейското наследство“ биха могли да се използват още по-добре. Всъщност е важно да се развият познанията за културата и творчеството най-вече сред младите поколения, като не се подценяват туризмът и училищният туризъм, които страдат не по-малко от СКТ, и които не могат да функционират виртуално;

33. подчертава значението на доброволческата дейност за опазване на културното наследство и поради това приветства целенасочения призив за културно наследство в рамките на Европейския корпус за солидарност;

Общи съображения

34. счита за необходимо в цяла Европа да се насърчава разпространението на художественото и културно творчество, но така също и популяризирането в международен мащаб на артисти, куратори, критици и други професионалисти в областта на културата, както и творци, свързани с други дисциплини, чрез покани за представяне на предложения, които подчертават социалната роля на изкуството, като включват местни администрации, региони, културни институции в тесния смисъл, училища, болници, домове за полагане на грижи и затвори, които да действат като лидери на проекти за възстановяване на отдалечени градски райони и сгради или такива в неравностойно положение. В проектите би трябвало да се предвиди сътрудничество между европейски общности с различна националност, както и фаза на промотиране в няколко държави от ЕС, да се създават творби, които могат да си взаимодействат по оригинален, иновативен и емоционален начин с обществеността, като допринасят за развитието на нови модели на качество на живот и като се вземат навременни мерки за истинско демократизиране на културата и за разширяване на гражданското участие; трябва също да се насърчават новите иновационни форми за управление на културата чрез увеличаване на инкубаторите за културни проекти и инициативи;

⁽⁷⁾ Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно културното възстановяване на Европа (2020/2708(RSP)).

35. подчертава необходимостта от създаване на нови творби, но най-вече от подкрепа чрез изкуството и културата на социални цели, които да са по-добре интегрирани, структурирани и по-ефективни, и в условия на кризи на пазара, предизвикани от пандемията от COVID-19, и системни кризи. По-специално вземайки пример произволно от установената от италианското правителство практика „Art bonus“, която даде началото на добри практики на меценатство, биха могли да бъдат отправени покани за представяне на предложения и участие в конкурси за насърчаване на възлагането на творби на съвременни европейски творци и културни дейци от страна на частни лица и предприятия — творби, които купувачът през определен период от време предоставя за обществено ползване в музеи и дори като част от турне;

36. подчертава, що се отнася до „културните клъстери“ или „творчески райони“, че поради кризата с COVID-19 градовете и регионите трябва да бъдат поставени в центъра на мрежи за знания, за да се извлекат максимални ползи от свободното движение на идеи, капитали и хора в световната мрежова икономика. Подкрепата от местните и регионалните власти е от основно значение за развитието на такива клъстери, но те трябва да бъдат свързани в интегрирани, съобразени с мащаба европейски и глобални мрежи за знания, за да бъдат по-ефективни. Поради това институциите на ЕС следва да окажат финансова подкрепа на местните и регионалните власти, както и на местните участници за осъществяването на такива проекти;

37. призовава СКТ да бъдат третираны като индустрия за основни стоки, като се направи така, че в случай на нови извънредни събития като пандемията от COVID-19, те да не бъдат засегнати от затваряне. Ето защо ще бъде необходимо да се прояви далновидност и да се изготвят общи насоки, за да им се позволи да продължат да работят, макар и с ограничения по отношение на използването;

38. разглежда с интерес новата инициатива „Европейски Bauhaus“, обявена от председателя на Комисията г-жа von der Leyen и включена в стратегията „Вълна на саниране“, като счита за необходимо да се насърчава нова европейска естетика, основана на необходимостта на обществото от красота, на взаимовръзките между съществуващите общности, възстановяване и околна среда, на разработването и въвеждането на екологично устойчиви материали, като например направеното от „Superstudio Group“ от Милано.

39. за тази цел потвърждава вече отправеното искане в новата програма за градовете до 2030 г. да бъдат увеличени средствата за инвестиции в култура и в плановете за интерактивно и устойчиво използване и управление на културното наследство, включително пренебрегнатото или изоставеното, неговото опазване и разпространение, като се използват новаторските инициативи, насърчавани от общините, и процесите на сътрудничество, насърчавани от териториалните участници ⁽⁸⁾.

Брюксел, 5 февруари 2021 година.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁸⁾ Становище на Европейския комитет на регионите — „Културата в един по-амбициозен Съюз: ролята на регионите и градовете“ (ОВ С 141, 29.4.2020 г., стр. 39).

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

INTERACTIO — ДИСТАНЦИОННО — 142-РА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 3.2.2021 Г.—5.2.2021 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите — Осма програма за действие за околната среда

(2021/C 106/09)

Главен докладчик:	Dimitros KARNAVOS (EL/ЕНП), кмет на Калитея
Отправен документ:	Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2030 година, Брюксел, 14.10.2020 г. COM(2020) 652 final, 2020/0300 (COD)

I. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Съображение 9

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
8-ата ПДОО следва да ускори прехода към регенеративна икономика, чрез която на планетата се връща обратно повече, отколкото се взема. Моделът на растеж с възстановяване признава, че благоденствието и просперитетът на нашите общества зависят от стабилен климат, здрава околна среда и динамични екосистеми, които осигуряват на нашите икономики т. нар. „безопасен марж“. Тъй като световното население и нуждата от природни ресурси продължават да растат, стопанската дейност следва да се развива по начин, който не само не нанася вреди, но и противодейства на изменението на климата и влошаването на околната среда, намалява замърсяването, поддържа и обогатява природния капитал и съответно осигурява изобилие от възобновяеми и невъзобновяеми ресурси. Чрез непрекъснати иновации, адаптиране към новите предизвикателства и съвместно създаване на блага регенеративната икономика укрепва устойчивостта и опазва благоденствието на сегашните и бъдещите поколения.	8-ата ПДОО следва да ускори прехода към икономика, чрез която на планетата се връща обратно повече, отколкото се взема. Моделът на устойчив растеж признава, че благоденствието и просперитетът на нашите общества зависят от стабилен климат, здрава околна среда и динамични екосистеми, които осигуряват на нашите икономики т. нар. „безопасен марж“. Тъй като световното население и нуждата от природни ресурси продължават да растат, стопанската дейност следва да се развива по устойчив начин, който не само не нанася вреди, но и противодейства на изменението на климата и влошаването на околната среда свс стекчаващи или колпенсаторни терки и обезщетения, зависещи от вноски, за местната околна среда и общности, наблюдава постоянно последиците за околната среда , намалява замърсяването, поддържа и обогатява природния капитал и съответно осигурява изобилие от възобновяеми и невъзобновяеми ресурси. Чрез непрекъснати иновации, адаптиране към новите предизвикателства и съвместно създаване на блага устойчивата икономика укрепва устойчивостта и опазва благоденствието на сегашните и бъдещите поколения.

Изложение на мотивите

- i) Икономическите дейности следва да бъдат устойчиви и да пропължават да се разрастват, като се гарантира опазването на околната среда и устойчивият растеж на местната околна среда и общности, със специални мерки и механизъм или инструменти за наблюдение, като например планове за екологично и социално управление и др., ii) концепцията за „регенеративна икономика“ е свързана с опасността да бъде изтълкувана в смисъл, че природата и околната среда могат лесно да се регенерират. Като алтернатива се предлага терминът „модел на устойчив растеж“.

Изменение 2

Член 2, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Дългосрочната цел на 8-ата ПДОО за 2050 г. се състои в това гражданите да живеят добре в пределите на нашата планета, в регенеративна икономика, в която нищо не се пилее, няма нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не е зависим от използването на ресурси и влошаването на околната среда. Здравословната околна среда е в основата на благоденствието на гражданите, тя осигурява, че биологичното разнообразие процъфтява и природният капитал се опазва, цени и възстановява по начини, които повишават устойчивостта спрямо изменението на климата и други свързани с околната среда рискове. Съюзът определя темпото, с което се осигурява просперитетът на сегашните и бъдещите поколения в целия свят.</p>	<p>Дългосрочната цел на 8-ата ПДОО за 2050 г. се състои в това гражданите и техните местни общности да живеят добре в пределите на нашата планета, в устойчива икономика, в която нищо не се пилее, няма нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не е зависим от използването на ресурси и влошаването на околната среда. Здравословната околна среда е в основата на благоденствието и здравето на гражданите, тя подобрява екосистемните услуги, осигурява, че биологичното разнообразие процъфтява и природният капитал се опазва, цени и възстановява по начини, които повишават устойчивостта спрямо изменението на климата и други свързани с околната среда рискове. Целта на 8-ата ПДОО е да се укрепи връзката между политиката в областта на околната среда и здравето. Подходът за здравословен начин на живот трябва да бъде в основата на всички политики на ЕС за насърчаване на човешкото здраве, добро състояние на планетата, жизнеспособна икономика и здраво общество с възможности за всички. Съюзът определя темпото, с което се осигурява просперитетът на сегашните и бъдещите поколения в целия свят.</p>

Изложение на мотивите

- i) Голям брой политики в областта на околната среда се разглеждат не само от отделните граждани, но и от местните общности; ii) Като се има предвид ситуацията, породена от пандемията от COVID-19, следва допълнително да се подчертае здравият аспект. Освен това следва да се изтъкне и връзката между здравето и околната среда поради фундаменталното ѝ значение. Местните и регионалните власти могат да наблюдават в своите общности въздействието от политиките в областта на околната среда върху здравето и благосъстоянието. iii) Концепцията за екосистемни услуги е свързана и със здравословната околна среда.

Изменение 3

Член 2, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>8-ата ПДОО има следните шест тематични приоритетни цели:</p> <p>a) необратимо и постепенно намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на поглъщанията от естествени или други поглъщатели в Съюза, за да се постигне целта за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. и неутралност по отношение на климата до 2050 г., определени в Регламент (ЕС) .../... 32;</p>	<p>8-ата ПДОО има следните шест тематични приоритетни цели:</p> <p>a) непрекъснато и постепенно намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на поглъщанията от естествени или други поглъщатели или зелени инвестиции, които допринасят за намаляването на емисиите на CO₂ на равнището на Съюза и на национално, регионално и местно равнище, за да се постигне целта за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. и неутралност по отношение на климата до 2050 г., определени в Регламент (ЕС) .../... 32;</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>б) постоянен напредък в повишаването на капацитета за адаптиране, укрепването на устойчивостта и намаляването на уязвимостта към изменението на климата;</p> <p>в) напредък към модел на растеж с възстановяване, чрез който на планетата се връща обратно повече, отколкото се взема, отделяне на икономическия растеж от използването на ресурси и влошаването на околната среда и ускоряване на прехода към кръгова икономика;</p> <p>г) амбиция за нулево замърсяване за нетоксична околна среда, включително въздуха, водата и почвите, както и защита на здравето и благоденствието на гражданите от свързани с околната среда рискове и въздействия;</p> <p>д) защита, опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и увеличаване на природния капитал, по-специално по отношение на въздуха, водата, почвите и горите, прясната вода, влажните зони и морските екосистеми;</p> <p>е) насърчаване на екологичната устойчивост и намаляване на основните видове натиск върху околната среда и климата, свързани с производството и потреблението, по-специално в областта на енергетиката, промишленото развитие, сградите и инфраструктурата, мобилността и продоволствената система.</p>	<p>б) постоянна необходимост от напредък, особено в уязвимите региони и местни райони, в повишаването на капацитета за адаптиране, укрепването на устойчивостта и намаляването на уязвимостта към изменението на климата;</p> <p>в) напредък към модел на устойчив растеж, чрез който на планетата се връща обратно повече, отколкото се взема, отделяне на икономическия растеж от използването на ресурси и влошаването на околната среда и ускоряване на прехода към кръгова икономика;</p> <p>г) амбиция за нулево замърсяване за нетоксична околна среда, включително въздуха, водата и почвите, както и защита на здравето и благоденствието на гражданите от свързани с околната среда рискове и въздействия;</p> <p>д) защита, опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемните услуги в рамките на защитените райони и извън тях, и увеличаване на природния капитал, по-специално по отношение на въздуха, водата, почвите и горите, прясната вода, влажните зони и морските екосистеми;</p> <p>е) насърчаване на екологичната устойчивост и намаляване на основните видове натиск върху околната среда и климата, свързани с производството и потреблението, чрез използване на инструменти, като например оценки на въздействието върху околната среда и подходящи оценки, както и чрез разработване на методи и инструменти за непрекъснат мониторинг на въздействието и постоянно подобряване на екологичните характеристики, по-специално в областта на енергетиката, промишленото развитие, сградите и инфраструктурата, мобилността и продоволствената система.</p>

Изложение на мотивите

- i) Намаляването на емисиите във въздуха би могло да се постигне не само чрез естествени и други поглътителни, но и чрез зелени и устойчиви инвестиции, ii) повишаването на капацитета за адаптиране и укрепването на устойчивостта спрямо изменението на климата засягат по-уязвимите райони, като например крайбрежните райони и т.н. Поради това може да се каже, че това е предимно регионален и местен въпрос. iii) Повечето от областите (напр. енергетика, промишленост, инфраструктура и др.), посочени в буква е), изискват да се следва процесът на лицензиране за екологична съобразност. Този процес може до известна степен да гарантира, че те ще бъдат изградени и ще функционират по устойчив начин. Поради това е от решаващо значение да има механизъм за постоянно наблюдение и непрекъснато подобряване на техните екологични характеристики.

Изменение 4

Член 3, параграф 1, буква б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>1. За постигането на приоритетните цели на 8-ата ПДОС е необходимо следното:</p> <p>а)</p> <p>б) засилване на интегрирания подход към разработването и изпълнението на политиките, по-специално чрез:</p> <p>— интегриране на определените в член 2 приоритетни цели във всички съответни стратегии, законодателни и незаконодателни инициативи, програми, инвестиции и проекти на равнището на Съюза, както и на национално, регионално и местно равнище така, че те и тяхното осъществяване да не вредят на нито една от приоритетните цели, определени в член 2;</p> <p>— увеличаване в максимална степен на ползите от изпълнението на директиви 2014/52/ЕС и 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета;</p>	<p>1. За постигането на приоритетните цели на 8-ата ПДОС е необходимо следното:</p> <p>а)</p> <p>б) засилване на интегрирания подход към разработването и изпълнението на политиките, по-специално чрез:</p> <p>— интегриране на определените в член 2 приоритетни цели във всички съответни стратегии, законодателни и незаконодателни инициативи, програми, инвестиции и проекти на равнището на Съюза, както и на национално, регионално и местно равнище така, че те и тяхното осъществяване да не вредят на нито една от приоритетните цели, определени в член 2;</p> <p>— разработване на практики и извършване на дейности в подкрепа на местните и регионалните власти за постигането на техните цели;</p> <p>— укрепване на сътрудничеството между Европейската комисия и Комитета на регионите в рамките на Техническата платформа за сътрудничество в областта на околната среда и проучване на начините за подобряване на диалога и обединяване на информацията;</p> <p>— увеличаване в максимална степен на ползите от изпълнението на директиви 2014/52/ЕС и 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета;</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>— специално внимание за синергичните ефекти и потенциалните компромиси между икономическите, екологичните и социалните цели, за да се гарантира, че нуждите на гражданите от храна, жилища и мобилност се удовлетворяват по устойчив начин, като никой да не бъде изоставен;</p> <p>— редовно оценяване на съществуващите политики и изготвяне на оценки на въздействието за нови инициативи, които се основават на широки консултации, които се провеждат след отговорни, приобщаващи, информирани и лесни за прилагане процедури и надлежно отчита прогнозираното въздействие върху околната среда и климата;</p>	<p>— специално внимание за синергичните ефекти и потенциалните компромиси между икономическите, екологичните и социалните цели, за да се гарантира, че нуждите на гражданите от храна, жилища и мобилност се удовлетворяват по устойчив начин, като никой да не бъде изоставен;</p> <p>— гарантиране, че постигането на дългосрочната приоритетна цел за 2050 г., определена в член 2, параграф 1, няма да бъде за сметка на по-високи данъци, по-високи цени на енергията и/или повишена регулаторна тежест за европейските потребители и предприятия;</p> <p>— редовно оценяване на съществуващите политики и изготвяне на оценки на въздействието за нови инициативи, които се основават на широки консултации, които се провеждат след отговорни, приобщаващи, информирани и лесни за прилагане процедури и надлежно отчита прогнозираното въздействие върху околната среда и климата;</p> <p>— насърчаване на комуникационни дейности на европейско, национално, регионално и местно равнище, насочени към повишаване на осведомеността, особено сред младите хора, относно значението и ползите от доброто изпълнение на политиката в областта на околната среда, както и относно нейната добавена стойност за гражданите, предприятията и планетата, за да се повиши чувството за ангажираност и участието на всички заинтересовани страни в усилията за изпълнение;</p>

Изложение на мотивите

- i) Техническата платформа за сътрудничество в областта на околната среда беше създадена през 2012 г. и впоследствие включена в 7-ата ПДЮС. Както се посочва на уебстраницата на платформата, включването ѝ в 7-ата ПДЮС ѝ придава стабилен и дългосрочен характер. Като се има предвид положителният опит от сътрудничеството, включването в 8-ата ПДЮС би било естествена стъпка, която би гарантирала непрекъснатата подкрепа за този форум; ii) комуникацията се нуждае от допълнително подобрене и МРВ могат да играят важна роля в това отношение.

Изменение 5

Член 3, параграф 1, буква г)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
мобилизиране на устойчиви инвестиции от публични и частни източници, включително средства и инструменти от бюджета на ЕС, по линия на Европейската инвестиционна банка и на национално равнище;	мобилизиране на устойчиви инвестиции от публични и частни източници, включително средства и инструменти от бюджета на ЕС, по линия на Европейската инвестиционна банка и на национално равнище, гарантиране на подходящите полезни взаимодействия, като същевременно се осигурява възможност за предоставяне на достатъчни инвестиции на равнището, което има най-голяма нужда от тях и което може да ги използва най-ефективно, като се гарантира, че местните и регионалните общности разполагат с подходящи ресурси за изпълнението по места;

Изложение на мотивите

В много случаи политиките в областта на околната среда се изпълняват с активното участие на местните и регионалните власти. От съществено значение е да се гарантира, че местните и регионалните общности разполагат с достатъчно ресурси. Дори когато за изпълнението на политиките отговорността се носи от националните власти, често преките и косвените последици от политиките по места се управляват на местно и регионално равнище.

Изменение 6

Член 3,1, буква д)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
постепенно премахване на вредните за околната среда субсидии на равнището и Съюза и национално равнище, оптимално използване на пазарните инструменти и инструментите за екологосъобразно бюджетиране, включително необходимите за гарантиране на социално справедлив преход , и съдействие на предприятията и другите заинтересовани страни за изготвянето на стандартизирани счетоводни практики за отчитане на природния капитал;	постепенно премахване на вредните за околната среда субсидии на равнището и Съюза и национално равнище, оптимално използване на пазарните инструменти и инструментите за екологосъобразно бюджетиране и съдействие на предприятията и другите заинтересовани страни за изготвянето на стандартизирани счетоводни практики за отчитане на природния капитал, като същевременно се гарантира социално справедлив преход за всички региони, градове и общини;

Изложение на мотивите

Социално справедливият преход би трябвало да се прилага за всички инструменти, а не само за инструментите за екологосъобразно бюджетиране, и засяга всички региони, градове и общини в целия ЕС.

Изменение 7

Член 3, параграф 1, буква е)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
гарантиране, че политиките и действията за околната среда се основават на най-добрите налични научни познания, и укрепване на базата от знания за околната среда и на нейното възприемане, включително чрез научни изследвания, иновации, насърчаване на „зелените“ умения и по-нататъшното изграждане на зеленото и екосистемното счетоводство;	гарантиране, че политиките и действията за околната среда на равнището на ЕС и на национално, регионално и местно равнище се основават на най-добрите налични научни познания, и укрепване на базата от знания за околната среда и на нейното възприемане, включително чрез научни изследвания, иновации, насърчаване на „зелените“ умения и по-нататъшното изграждане на зеленото и екосистемното счетоводство, както и насърчаване на непрекъснатото подобряване на научните знания въз основа на сравнителни показатели и на регионално равнище за информатирано вземане на решения;

Изложение на мотивите

С предложеното изменение се изтъква решаващата роля на всички равнища, то има за цел да укрепи капацитета за оценка на напредъка към постигането на общите цели на 8-ата ПДОО на всички равнища, включително на показателите на регионално равнище.

Изменение 8

Член 3, параграф 1 — след буква ж) се добавя нова буква з), както следва:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
—	з) <i>гарантиране на пълноценното участие на местните и регионалните власти и сътрудничеството с тях във всички измерения на изготвянето на политики в областта на околната среда чрез подход на сътрудничество и многостепенно управление;</i>

Изложение на мотивите

Очаква се предложеното изменение да допринесе за укрепване на разработването и прилагането на политиките.

Изменение 9

В член 3, параграф 1 след буква и) се добавя нова буква й), както следва:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
—	й) <i>да насърчават ползите от Осмата програма за действие за околната среда на местно и регионално равнище като съществена част от ефективното и ефикасно изпълнение на политиката на ЕС в областта на околната среда, както е посочено в инструмента за преглед на изпълнението на политиките в областта на околната среда (EIR);</i>

Изложение на мотивите

Важно е да се представят и популяризират ползите от 8-ата ПДОО, за да се повиши степента на изпълнение на политиките в областта на околната среда.

Изменение 10

Член 3, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За постигането на приоритетните цели на 8-ата ПДОО ще бъде необходимо да се мобилизира широко съдействие, като се включват гражданите, социалните партньори и други заинтересовани страни, и да се насърчава сътрудничеството между националните, регионалните и местните органи в градските и селските райони при разработването и прилагането на стратегии, политики или законодателство, свързани с 8-ата ПДОО.	За постигането на приоритетните цели на 8-ата ПДОО ще бъде необходимо да се мобилизира широко съдействие, като се включват гражданите, социалните партньори и други заинтересовани страни, и да се насърчава сътрудничеството между националните, регионалните и местните органи при разработването и прилагането на стратегии, политики или законодателство, свързани с 8-ата ПДОО. ЕС ще насърчава цялостен, ориентиран към местните или регионалните условия подход, който отчита специфичните предизвикателства и предимства на всички видове общности като градските и селските, но също така и крайбрежните, планинските, островните, архипелажните и най-отдалечените райони. При този подход ще се отчитат взаимодействията между общностите и заобикалящите ги райони, по-специално хинтерланда на градските райони.

Изложение на мотивите

Местните и регионалните власти в ЕС са с различни типологии, като всяка е със своите собствени предизвикателства и силни страни. В политиките в областта на околната среда често присъства силен териториален компонент, който трябва да бъде адаптиран към конкретната ситуация по места. 7-ата ПДОС е съсредоточена предимно върху градското измерение. В предложението за 8-та ПДОС се посочват само градските и селските райони. Богатото разнообразие на общностите в ЕС трябва да бъде от основно значение за ефективното прилагане на политиките на ЕС в областта на околната среда.

Изменение 11**Член 4**

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>1. С подкрепата на Европейската агенция за околна среда и Европейската агенция по химикали Комисията оценява и докладва редовно за напредъка на Съюза и държавите членки по отношение на определените в член 2 приоритетни цели, като взема предвид благоприятстващите условия, определени в член 3.</p> <p>2. При оценката, посочена в параграф 1, се отчитат последните промени в наличността и значимостта на данните и показателите, основавайки се върху данните, налични в държавите членки и на равнището на ЕС, в частност на данните от Европейската агенция за околна среда и Европейската статистическа система. Оценката не засяга съществуващите рамки и дейности за мониторинг, докладване и управление, свързани с политиката в областта на околната среда и климата.</p> <p>3. Европейската агенция за околна среда и Европейската агенция по химикали съдействат на Комисията при подобряването на наличността и значимостта на данните и познанията, по-специално като:</p> <p>а) събират, обработват и отчитат информацията и данните с помощта на съвременни цифрови инструменти;</p> <p>б) работят за отстраняване на съответните пропуски в данните от мониторинга;</p> <p>в) провеждат системни анализи от значение за политиката и допринасят за изпълнението на целите на политиката на равнището на Съюза и на национално равнище;</p> <p>г) включват данните за екологичното, социалното и икономическото въздействие и използват всички други налични данни, например от „Коперник“;</p>	<p>1. С подкрепата на Европейската агенция за околна среда и Европейската агенция по химикали Комисията оценява и докладва редовно за напредъка на Съюза и държавите членки по отношение на определените в член 2 приоритетни цели, като взема предвид благоприятстващите условия, определени в член 3.</p> <p>2. При оценката, посочена в параграф 1, се отчитат последните промени в наличността и значимостта на данните и показателите, основавайки се върху данните, налични в държавите членки и на равнището на ЕС, в частност на данните от Европейската агенция за околна среда и Европейската статистическа система. Оценката не засяга съществуващите рамки и дейности за мониторинг, докладване и управление, свързани с политиката в областта на околната среда и климата.</p> <p>3. Европейската агенция за околна среда и Европейската агенция по химикали съдействат на Комисията при подобряването на наличността и значимостта на данните и познанията, по-специално като:</p> <p>а) събират, обработват и отчитат информацията и данните с помощта на съвременни цифрови инструменти;</p> <p>б) работят за отстраняване на съответните пропуски в данните от мониторинга;</p> <p>в) провеждат системни анализи от значение за политиката и допринасят за изпълнението на целите на политиката на равнището на Съюза, на национално, регионално и местно равнище;</p> <p>г) включват данните за екологичното, социалното и икономическото въздействие и използват всички други налични данни, например от „Коперник“;</p>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>д) подобряват допълнително достъпа до данни чрез програми на Съюза;</p> <p>е) гарантират прозрачност и отчетност;</p> <p>ж) помагат на гражданското общество, публичните органи, гражданите, социалните партньори и частния сектор при идентифицирането на рискове, свързани с климата и околната среда, и при предприемането на мерки за предотвратяване и намаляване на тези рискове и адаптиране към тях и насърчават тяхната ангажираност за преодоляване на недостига на информация.</p> <p>4. Комисията редовно проучва нуждите от данни и знания на равнището на Съюза и на национално равнище, включително капацитета на Европейската агенция за околна среда и Европейската агенция по химикали да изпълняват посочените в параграф 3 задачи.</p>	<p>д) подобряват допълнително достъпа до данни чрез програми на Съюза;</p> <p>е) подобряват наличността и оперативната съвместимост на данните на местно и регионално равнище;</p> <p>ж) гарантират прозрачност и отчетност;</p> <p>з) помагат на гражданското общество, публичните органи на национално, регионално и местно равнище, гражданите, социалните партньори и частния сектор при идентифицирането на рискове, свързани с климата и околната среда, и при предприемането на мерки за предотвратяване и намаляване на тези рискове и адаптиране към тях и насърчават тяхната ангажираност за преодоляване на недостига на информация.</p> <p>и) насърчават положителните екологични връзки между градските, крайградските и селските райони в съответствие с ЦУР 11 „Устойчиви градове и общности“.</p> <p>4. Комисията редовно проучва нуждите от данни и знания на равнището на Съюза и на национално равнище и ако е необходимо — на регионално и местно равнище, включително капацитета на Европейската агенция за околна среда и Европейската агенция по химикали да изпълняват посочените в параграф 3 задачи.</p>

Изложение на мотивите

Местните и регионалните власти играят важна роля за изпълнението на политиките в областта на околната среда по места. При създаването на новата рамка за мониторинг тези равнища следва да се вземат предвид и също така да се предоставят данни с цел подпомагане на изпълнението в местните и регионалните общности.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства 8-ата ПДОС, в която се определя стратегически подход за политиките в областта на околната среда и климата до 2030 г. и се запазва дългосрочната визия за 2050 г. за осигуряване на добър живот в рамките на възможностите на планетата с акцент върху по-доброто изпълнение и мониторинг;

2. призовава за това 8-ата ПДОС да бъде със силна допълваща роля по отношение на Европейския зелен пакт, както и да подкрепя екологосъобразното възстановяване на ЕС чрез дългосрочната си ориентация и приоритетни цели в областта на околната среда;

3. настоятелно призовава да не се използва като прецедент за бъдещите ПДОС фактът, че за разлика от своите предшественици, 8-ата ПДОС не съдържа никакви мерки; подчертава, че Зеленият пакт предвижда мерките във връзка с приоритетните цели на 8-ата ПДОС да се прилагат само до 2024 г., а 8-ата ПДОС е в сила до 2030 г.; във връзка с това призовава в 8-ата ПДОС да се поясни по какъв начин в контекста на нейния средносрочен преглед трябва да се въведат мерки за постигане на нейните приоритетни цели;

4. приветства факта, че в 8-ата ПДОС като основен приоритет се определя по-ефективното и ефикасно изпълнение, поради което призовава за подходящи инструменти и ресурси, както и за новаторски подходи, които ще дадат възможност на МРВ да предоставят съобразени с конкретните условия решения за подобряване на изпълнението на политиките в областта на околната среда по места;

5. Подчертава, че проблемите с прилагането не могат да бъдат разрешени единствено с увеличаване на броя законодателни актове. Необходими са и механизми за подкрепа, нови подходи и иновации, за да се постигнат целевите стойности и стандарти.
6. подчертава положителната роля, която играе Техническата платформа на Европейската комисия и Европейския комитет на регионите за сътрудничество в областта на околната среда, и факта, че включването ѝ в 7-ата ПДОС я поставя на солидна дългосрочна основа; призовава 8-ата ПДОС да продължи да укрепва Техническата платформа за сътрудничество в областта на околната среда, създадена от комисия ENVE и ГД „Околна среда“, с цел насърчаване на диалога и събиране на информация относно местните и регионалните предизвикателства и решения при прилагането на законодателството на ЕС в областта на околната среда;
7. призовава за укрепване на базата от знания в областта на околната среда, като се оползотворява потенциалът на цифровите технологии и технологиите за данни, и за увеличаване на използването на природосъобразни решения и социални иновации за подобряване на изпълнението;
8. подчертава, че традиционната секторна политика в областта на околната среда е до голяма степен неефективна, поради което чрез 8-ата ПДОС, с цел укрепване на политиката в областта на околната среда, следва да се установи интегриран подход, да се разгледа многообразието на екологичните предизвикателства и да се създадат полезни взаимодействия и да се избягват несъответствия между:
- a) амбицията, сроковете, процедурите за изпълнение и инструментите за различните политики в областта на околната среда, енергетиката и климата;
- b) амбицията и сроковете за пределно допустимите стойности на законодателството на ЕС в областта на околната среда и тези на политиките за намаляване на замърсяването при източника;
9. посочва несъответствието между приемането на Осмата програма за действие за околната среда и многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. и отново заявява, че процесът на вземане на решения във връзка с бъдещите ПДОС би трябвало да бъде приведен в съответствие с времевата рамка на МФР;
10. отбелязва, че ефективното събиране, обработване и използване на данни за състоянието на околната среда е от съществено значение за постигането на поставените цели. Практиките обаче все още се различават значително и често са елементарни, като твърде голяма част от работата се извършва от хора, особено на местно и регионално равнище. Поради това КР подчертава необходимостта от дейности за развитие и инвестиции в целия ЕС, чрез които необходимото обработване на данни да може да се извършва по еднакъв начин, като се подчертава съвместимостта и се използват автоматизирани потоци от данни и отворени интерфейси;
11. счита, че принципът за ненанасяне на вреда, освен че представлява подход за здравословен начин на живот, следва да направлява плановете за възстановяване и устойчивост, за да се гарантира интеграция и съгласуваност на политиките;
12. призовава за цялостно интегриране на Политика политиките в областта на околната среда и климата и политиките, даващи възможност за изграждане на кръгова икономика в действията на ЕС във връзка с бюджета, икономиката и социалната сфера, и припомня, че усилията за екологосъобразно възстановяване следва да отчетат териториалните различия и предизвикателства и да гарантират, че никоя общност няма да бъде изоставена.
13. повтаря призива си за цялостен, ориентиран към местните или регионалните условия подход като най-добрия начин за превръщане на здравословния начин на живот за всички в реалност в съответствие със специфичните характеристики на въпросното място или район, включително биологичното многообразие;
14. приветства ангажимента за стратегия за възстановяване въз основа на Европейския зелен пакт и отново заявява позицията си, че предизвикателствата в областта на околната среда, климата и прехода изискват значителни зелени и сини инвестиции и иновации на всички равнища на управление;
15. призовава за амбициозни инвестиции в основни „зелени“ сектори (напр. проекти за енергия от възобновяеми източници, кръгова икономика, преминаване към екологични видове транспорт), необходими за изграждане на устойчивост и създаване на растеж и работни места в справедливо, приобщаващо и устойчиво общество, основано на солидарност, и подчертава разнообразните ползи, които те създават за икономиката, здравето и благосъстоянието на хората. МРВ могат да играят важна роля във връзка с възстановяването и следва да участват в планирането и осъществяването на тези инвестиции, когато това е целесъобразно;

16. посочва, че местните и регионалните власти играят решаваща роля за ангажирането на гражданите, предприятията, научноизследователските центрове, академичните среди и местните заинтересовани страни в разработването и изпълнението на политиките в областта на околната среда;
17. призовава за добре функционираща рамка за многостепенно управление и приканва всички равнища на управление да насърчават междуправителното, междурегионалното, междуобщинското и трансграничното сътрудничество за изпълнение на 8-ата ПДОС;
18. посочва, че са необходими повече научни изследвания, данни и знания, за да се отговори на специфичните предизвикателства в областта на околната среда и да се използват възможностите в различните видове местни и регионални общности, като се вземат предвид обезлюдяването на селските райони, застаряването на населението и регионалните различия, и подчертава необходимостта от публичен и улеснен достъп до тези данни и знания;
19. изтъква необходимостта от повече местни данни, включително пряко събирани от граждани или частни организации, които разработват екологосъобразни проекти (напр. почва, вода, наблюдение на птици, местообитания и др.), и призовава за сътрудничество между Европейската комисия и МРВ за получаване на местни данни, които са необходими за по-доброто изпълнение на ПДОС;
20. подкрепя създаването на нова рамка за мониторинг при надлежно отчитане на съществуващите рамки, като прегледа на изпълнението на политиките в областта на околната среда. Пледира за участието на КР и МРВ в процеса на консултации за определяне на основните показатели, за да се гарантира, че се отчита по подходящ начин местното и регионалното измерение;
21. призовава за непрекъснати усилия за засилване на мониторинга на околната среда (напр. биологичното разнообразие, нулевото замърсяване, отсъствие на токсични вещества, преразгледана кръгова икономика), като той се свърже с междусекторни инструменти за мониторинг (напр. ЦУР, информационно табло за издръжливостта и др.) и създаване на водещи показатели (напр. кръгова икономика, климат и енергетика, отсъствие на токсични вещества, биологично разнообразие, нулево замърсяване, натоварване, преглед на изпълнението на политиките в областта на околната среда — показатели за изпълнението и др.) въз основа на общи принципи като гарантиране на качеството, баланс, приложимост, определяне на приоритети, гъвкавост, срокове и периодичност;
22. призовава новата рамка за мониторинг да се основава във възможно най-голяма степен на съществуващите инструменти и показатели за мониторинг в областта на политиката по отношение на околната среда и управлението на Енергийния съюз и действията за опазване на климата, както и да обедини техническите изисквания за докладване, за да се избегне дублиране на работата и да се ограничи административната тежест;
23. посочва, че изпълнението на 8-ата ПДОС може да бъде ускорено чрез инициативи като Споразумението за зелен град или Европейската година за „по-зелени“ градове 2022 г., Програмата на ЕС за градовете, както и чрез доброволни действия като Конвента на кметовете за климата и енергетиката и обсерваторията за градска мобилност, както и че поради това те следва да бъдат допълнително насърчавани;
24. подкрепя полагането на по-големи усилия в областта на екологичното образование и младежките проекти за повишаване на осведомеността по въпросите на околната среда;
25. признава, че пълното изпълнение на много политики в областта на околната среда може да бъде постигнато единствено чрез пълно ангажиране на гражданите в ежедневните действия;
26. признава, че следва да се обърне повече внимание на взаимовръзките между действащите лица в градските и в селските райони, както и на факта, че географските типологии като планинските райони, островите, крайбрежните зони, най-отдалечените региони и т.н. имат изключителен потенциал за развитие на зелени инвестиции (напр. проекти за енергия от възобновяеми източници);
27. посочва ангажиментите, поети от уязвимите региони, включително регионите с високо потребление на въглища и високи въглеродни емисии, както и най-отдалечените региони, които имат за цел да постигнат декарбонизация до 2040 г., поради което призовава за подкрепа на усилията на тези региони за ускоряване на техните стратегии за глобална промяна, като им се даде възможност да се превърнат в лаборатории и изпитателни центрове за трудностите, които трябва да бъдат преодолени, за да бъдат постигнати целите в тази област;

28. изразява съгласие с твърдението в съображение 19 от предложението за ПДОС, според което целите на програмата не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки. В настоящия си вид предложението изглежда не повдига въпроси относно съответствието му с принципа на субсидиарност. Освен това то не повдига въпроси и относно съответствието с принципа на пропорционалност;

29. подкрепя укрепването на системата на ЕС за достъп до правосъдие и приветства предложените промени в Конвенцията от Орхус⁽¹⁾; подчертава необходимостта от укрепване на системата на ЕС за достъп до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по свързани с околната среда въпроси; призовава Комисията да насърчава диалог с КР и МРВ, за да се гарантира, че местните общности разполагат с подходящи канали за достъп до правосъдие и могат да допринесат в пълна степен за подобряване на изпълнението на политиката на ЕС в областта на околната среда.

30. предлага да се оцени възможността за създаване на мрежа от „посланици“ в рамките на Техническата платформа за сътрудничество в областта на околната среда с цел насърчаване на прилагането на законодателството в областта на околната среда на всички равнища на управление под форма, която би била съвместима и допълваща се със съществуващите усилия, като партньорския инструмент за помощ и обмен на информация (TAIEX), прегледа на изпълнението на политиките в областта на околната среда (EIR), Споразумението за зелени градове и биогеографския процес по „Натура 2000“.

Брюксел, 5 февруари 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ Текстовете и допълнителна информация могат да бъдат намерени в следното съобщение за медиите: https://ec.europa.eu/environment/news/commission-proposes-improve-public-scrutiny-eu-acts-related-environment-2020-10-14_bg

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG